

وضعیت واردات و صادرات کالاهای غیر نفتی کشور

(در سالهای ۱۳۸۴ - ۱۳۸۵)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

نمایه آماری سازمان توسعه تجارت ایران

Trade Promotion Organization of Iran

وضعیت واردات و صادرات کالاهای غیر نفتی کشور

(در سالهای ۱۳۸۵-۱۳۸۴)

فروردین ماه ۱۳۸۶
شماره ۱۳

دفتر برنامه ریزی تجاری - گروه آمار

نمایه آماری سازمان توسعه تجارت ایران

عنوان: وضعیت واردات و صادرات کالاهای غیر نفتی کشور

در سالهای ۱۳۸۵-۱۳۸۴

دفتر برنامه ریزی تجاری - گروه آمار

تهیه کنندگان: نازلی الیاسی، صفورا کریمی تبار، اعظم کمالی دریزدی

شماره ۱۳ فروردین ۱۳۸۶

وضعیت صادرات کالاهای غیر نفتی کشور

۱	۱- مقدمه .....
۲	۲- مبادلات تجاری ج.۱.۰ ایران طی سالهای ۸۵-۱۳۷۹ .....
۵	۳- مقایسه عملکرد صادرات غیر نفتی کالا با اهداف پیش بینی شده در برنامه سوم و چهارم توسعه .....
۸	۴- صادرات خدمات و کالاهای غیر نفتی در سالهای ۸۵-۱۳۸۴ .....
۹	۵- سهم ترکیب ارزش صادرات کالاهای غیر نفتی به تفکیک بخشهای مختلف در سال ۱۳۸۵ .....
۱۱	۶- بخش کالاهای صنعتی .....
۱۱	۷- بخش کالاهای پتروشیمی .....
۱۲	۸- بخش کشاورزی .....
۱۲	۹- بخش فرش و صنایع دستی .....
۱۳	۱۰- بخش مواد معدنی .....
۱۴	۱۱- صادرات از مبادی گمرکات .....
۱۴	۱۲- صادرات تجارت چمدانی .....
۱۵	۱۳- صادرات بازارچه های مرزی .....
۱۶	۱۴- صادرات خدمات فنی مهندسی در سال ۱۳۸۵ .....
۱۷	۱۵- سرمایه گذاری خارجی طی سالهای ۸۵-۱۳۷۹ .....
۱۷	۱۶- ترانزیت و حمل و نقل طی سال ۱۳۸۵ .....
۲۴	۱۷- بزرگترین شرکای تجاری ایران از لحاظ ارزش صادرات در سال ۱۳۸۵ .....
۲۵	۱۸- صادرات به تفکیک گروه بندی طی سال ۱۳۸۵ .....
۲۸	۱۹- صادرات به تفکیک قاره ها طی سال ۱۳۸۵ .....
۲۹	۲۰- صادرات کالا به تفکیک نوع حمل طی سال ۱۳۸۵ .....

وضعیت واردات کالا به کشور

۳۰	.....۲۱- واردات کالا در سال ۱۳۸۵
۳۲	.....۲۲- سهم ارزشی واردات و صادرات غیر نفتی کالا از کل مبادلات تجاری کشور در سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۵
۳۳	.....۲۳- مقایسه عملکرد واردات کالا با اهداف پیش بینی شده در برنامه سوم و چهارم توسعه
۳۸	.....۲۴- بزرگترین شرکای تجاری ایران از لحاظ ارزش واردات در سال ۱۳۸۵
۴۰	.....۲۵- ثبت و سفارش واردات کالا در سال ۸۵
۴۲	.....۲۶- واردات به تفکیک گروه بندی طی سال ۱۳۸۵
۴۴	.....۲۷- واردات به تفکیک قاره ها طی سال ۱۳۸۵
۴۵	.....۲۸- آمار واردات کالا به تفکیک واسطه ای ، سرمایه ای و مصرفی طی سال ۱۳۸۵
۴۶	.....۲۹- منابع

وضعیت صادرات کالاهای غیر نفتی کشور (در سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۵)

اقتصاد ایران در طول سده گذشته، وابستگی جدی به صادرات نفت خام و فرآورده های نفتی به عنوان مهمترین منبع اصلی درآمدهای ارزی خود داشته است. البته سهم بخش غیرنفتی در سالهای اخیر افزایش یافته است لیکن کماکان این وابستگی وجود دارد. آسیب پذیری ناشی از وابستگی به صدور نفت خام بدلیل نوسانات قیمت این محصول در بازارهای جهانی در اقتصاد ملی به صورت نوسان تولید ناخالص ملی، درآمد سرانه و سایر متغیرهای اقتصادی، بازتاب می یابد.

ایران در دو دهه گذشته بدنبال تنوع بخشی به اقتصاد و درآمدهای خود در جهت کاهش وابستگی ها و نوسان های اقتصادی، ایجاد اشتغال و افزایش رفاه بوده است که صادرات غیرنفتی می تواند در این جهت، کمک موثری بنماید.

در این راستا با توجه به اهمیت بخش تجارت خارجی در برنامه توسعه کشورها در برنامه سوم و چهارم توسعه بسیاری از مسائل و مشکلات بخش تجارت خارجی شناسایی شده و اقدامات موثری در جهت بهبود صادرات و هدفمند کردن واردات صورت پذیرفته است. بطوریکه در سال ۱۳۸۵ ارزش صادرات کالاهای غیر نفتی ایران با احتساب بخش پتروشیمی با ۴۷,۲ درصد رشد ارزشی و ۴۸,۲ درصد رشد وزنی در حدود ۱۶,۳ میلیارد دلار و بدون احتساب بخش پتروشیمی با ۲۰ درصد رشد ارزشی معادل ۱۰,۲ میلیارد دلار بوده است.

در این سال ج.ا.ایران به ۱۶۴ کشور جهان صادرات داشته و تعداد اقلام صادراتی در سال ۸۵ نسبت به سال قبل از ۳۳۴۸ قلم به ۳۸۱۸ قلم افزایش یافته است.

واردات کشور در سال ۱۳۸۵ با ۴ درصد رشد به ۴۱,۴ میلیارد دلار رسیده است که سهم کالاهای سرمایه ای از کل واردات معادل ۱۹,۳ درصد، کالاهای واسطه ای معادل ۶۱,۵ درصد و کالاهای مصرفی حدود ۱۹,۲ درصد بوده است.

۲- مبادلات تجاری ج.ا.ایران طی سالهای ۸۵-۱۳۷۹

حجم کل مبادلات تجاری غیر نفتی جمهوری اسلامی ایران (صادرات غیر نفتی و واردات) با دیگر کشورها در سال ۱۳۸۵ مقدار ۷۵,۳ میلیون تن کالا و به ارزش ۵۷,۷ میلیارد دلار بوده که نسبت به سال ۱۳۸۴ از لحاظ ارزشی و وزنی به ترتیب ۱۳,۶ و ۳۳ درصد افزایش داشته است. از این رقم، (حجم کل مبادلات تجاری) معادل ۳۳,۱ میلیون تن انواع کالاهای غیر نفتی به ارزش ۱۶,۳ میلیارد دلار مربوط به صادرات غیر نفتی کشور و مقدار ۴۲,۲ میلیون تن انواع کالاهای مورد نیاز به ارزش ۴۱,۴ میلیارد دلار اختصاص به واردات کشور در مدت مذکور داشته است.

جدول ۱: حجم مبادلات تجاری غیر نفتی جمهوری اسلامی ایران (صادرات غیر نفتی و واردات) طی سالهای ۸۵-۱۳۷۹

(ارزش: میلیارد دلار وزن: میلیون تن)

سال	ارزش	وزن	درصد تغییر ارزش	درصد تغییر وزن
۱۳۷۹	۱۸	۴۰,۳	-	-
۱۳۸۰	۲۱,۸	۴۳,۷	۲۱	۸,۴
۱۳۸۱	۲۶,۹	۴۰,۳	۲۳	-۷
۱۳۸۲	۳۲,۶	۴۵,۵	۲۱	۱۳
۱۳۸۳	۴۳	۴۹,۴	۳۲	۹
۱۳۸۴	۵۰,۸	۵۶,۶	۲۲	۱۵
*۱۳۸۵	۵۷,۷	۷۵,۳	۱۳,۶	۳۳
میانگین	۳۵,۸	۵۰,۱	۲۲	۱۲

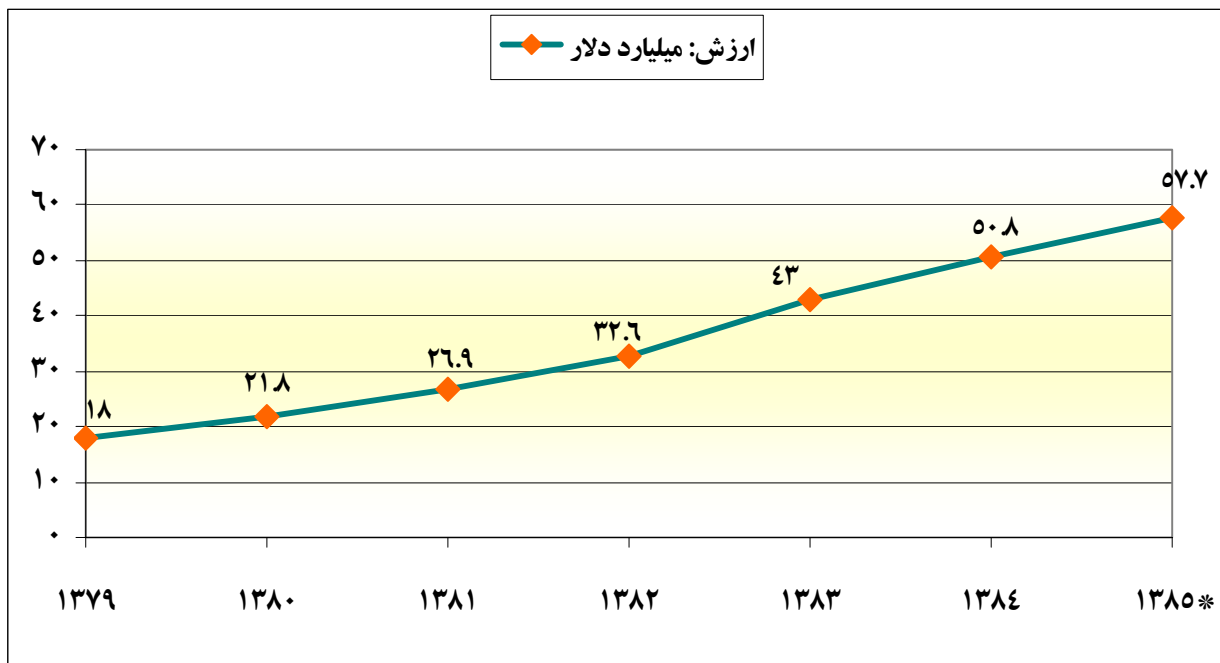
* ماخذ: آمار مقدماتی گمرک ج.ا.ایران
آمار کارشناسی شده گمرک ج.ا.ایران

با توجه به جدول شماره ۱ می توان اظهار کرد که حجم مبادلات تجاری ایران در طول سالهای ۸۵-۱۳۸۰ از میانگین رشد ۲۲ درصد از لحاظ ارزشی و ۱۲ درصد از نظر وزنی برخوردار است.

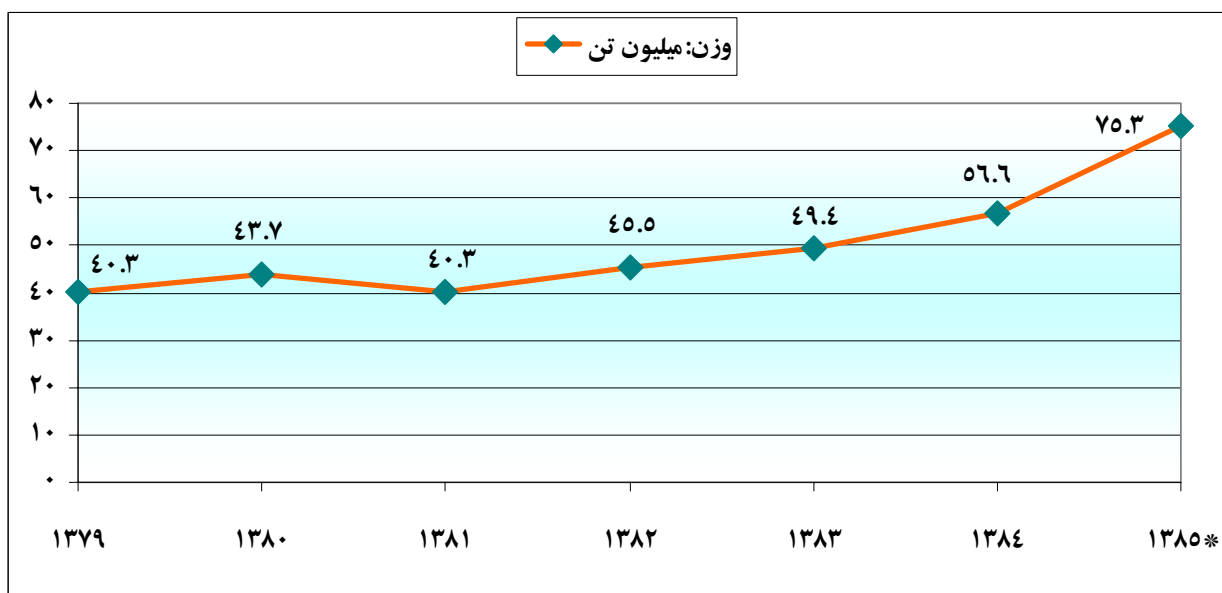

نمودار ۱: روند ارزش مبادلات تجاری (صادرات غیر نفتی و واردات) ایران طی سالهای ۱۳۷۹-۱۳۸۵

نمودار ۲: روند وزن مبادلات تجاری (صادرات غیر نفتی و واردات) ایران طی سالهای ۱۳۷۹-۸۵

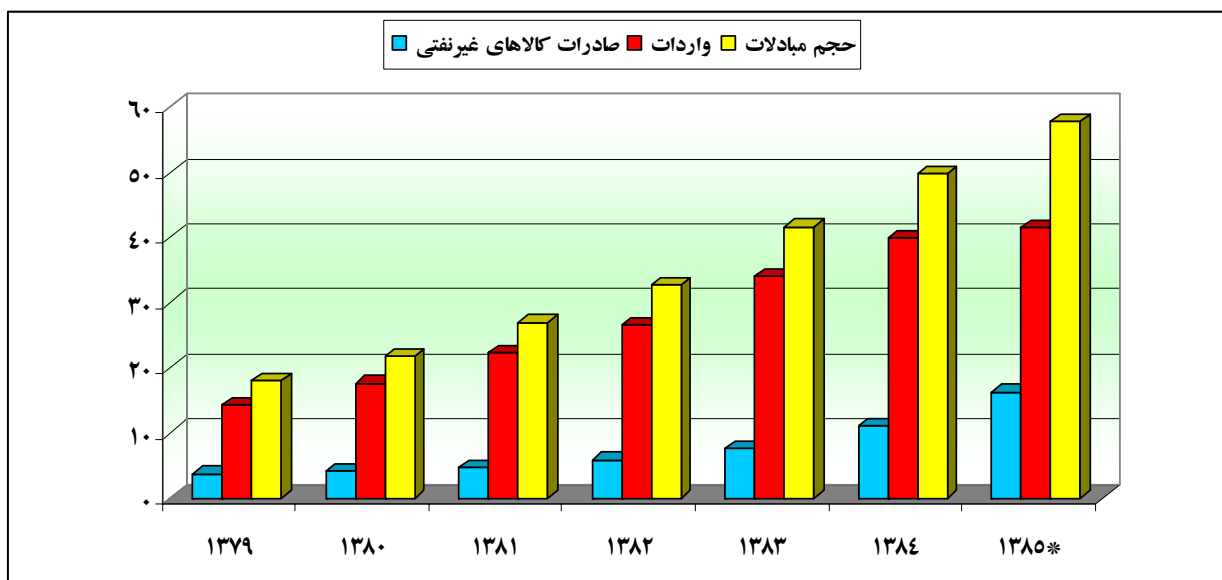
جدول ۲: ارزش مبادلات بازرگانی خارجی طی سالهای ۸۵-۱۳۷۹

(ارزش : میلیارد دلار)

تراز بازرگانی غیر نفتی	نسبت ارزش واردات به صادرات کالاهای غیر نفتی	واردات کالا		صادرات کالاهای غیر نفتی		حجم مبادلات	سال
		درصد رشد	ارزش	درصد رشد	ارزش		
-۱۰,۶	۳,۹	-	۱۴,۳	-	۳,۷	۱۸	۱۳۷۹
-۱۳,۴	۴,۲	۲۳	۱۷,۶	۱۳,۵	۴,۲	۲۱,۸	۱۳۸۰
-۱۷,۷	۴,۸	۲۷	۲۲,۳	۹,۵	۴,۶	۲۶,۹	۱۳۸۱
-۲۰,۷	۴,۵	۱۹	۲۶,۶	۲۸	۵,۹	۳۲,۶	۱۳۸۲
-۲۷,۸	۴,۷	۳۳	۳۵,۴	۲۸,۸	۷,۶	۴۳	۱۳۸۳
-۲۸,۸	۳,۶	۱۲	۳۹,۸	۴۴,۷	۱۱	۵۰,۸	۱۳۸۴
-۲۵,۱	۲,۵	۴,۱	۴۱,۴	۴۷,۲	۱۶,۳	۵۷,۷	۱۳۸۵
-۱۴۴	۳,۷	-	۱۹۷,۴	-	۵۳,۳	۲۵۰,۸	جمع

ماخذ: آمار بازرگانی خارجی گمرک ج.ا.ایران
آمار کارشناسی نشده گمرک ج.ا.ایران

نمودار ۳: ارزش مبادلات بازرگانی خارجی طی سالهای ۸۵-۱۳۷۹

۳ - مقایسه عملکرد صادرات غیر نفتی کالا با اهداف پیش بینی شده در برنامه سوم و چهارم توسعه

مقایسه عملکرد صادرات کالاهای غیر نفتی ایران در سال ۱۳۸۵ با رقم پیش بینی شده ۹۴۵۵ میلیون دلاری در برنامه چهارم بیانگر این مطلب است که صادرات کالاهای غیر نفتی ایران با احتساب بخش پتروشیمی حدود ۷۲ درصد و بدون احتساب بخش پتروشیمی حدود ۷ درصد بیش از میزان پیش بینی شده در برنامه چهارم تحقق یافته است.

جدول ۳: مقایسه عملکرد صادرات غیر نفتی کالا با اهداف پیش بینی شده در برنامه سوم و چهارم توسعه (ارزش: میلیارد دلار)

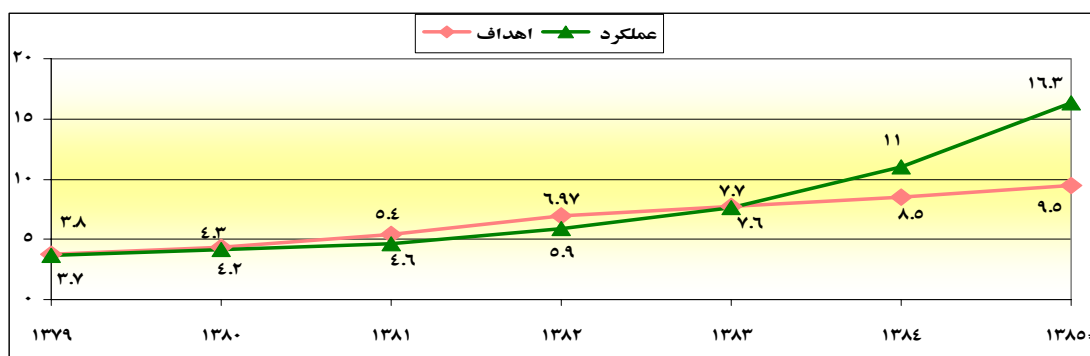
سال	اهداف	عملکرد	درصد تحقق
۱۳۷۹	۳,۸	۳,۷	۹۷
۱۳۸۰	۴,۳	۴,۲	۹۸
۱۳۸۱	۵,۴	۴,۶	۸۵
۱۳۸۲	۶,۹۷	۵,۹	۸۵
۱۳۸۳	۷,۷	۷,۶	۹۹
۱۳۸۴	۸,۵	۱۱	۱۲۹
۱۳۸۵*	۹,۵	۱۶,۳	۱۷۲

ماخذ: آمار بازرگانی خارجی گمرک ج.ا.ایران

برنامه سوم و چهارم توسعه

* اهداف در نظر گرفته شده در برنامه سوم و چهارم توسعه با احتساب بخش پتروشیمی در صادرات غیر نفتی تعیین گردیده است.

نمودار ۴: مقایسه روند ارزش عملکرد صادرات کالاهای غیر نفتی با اهداف پیش بینی شده در برنامه سوم و چهارم توسعه طی سالهای ۸۵-۱۳۷۹

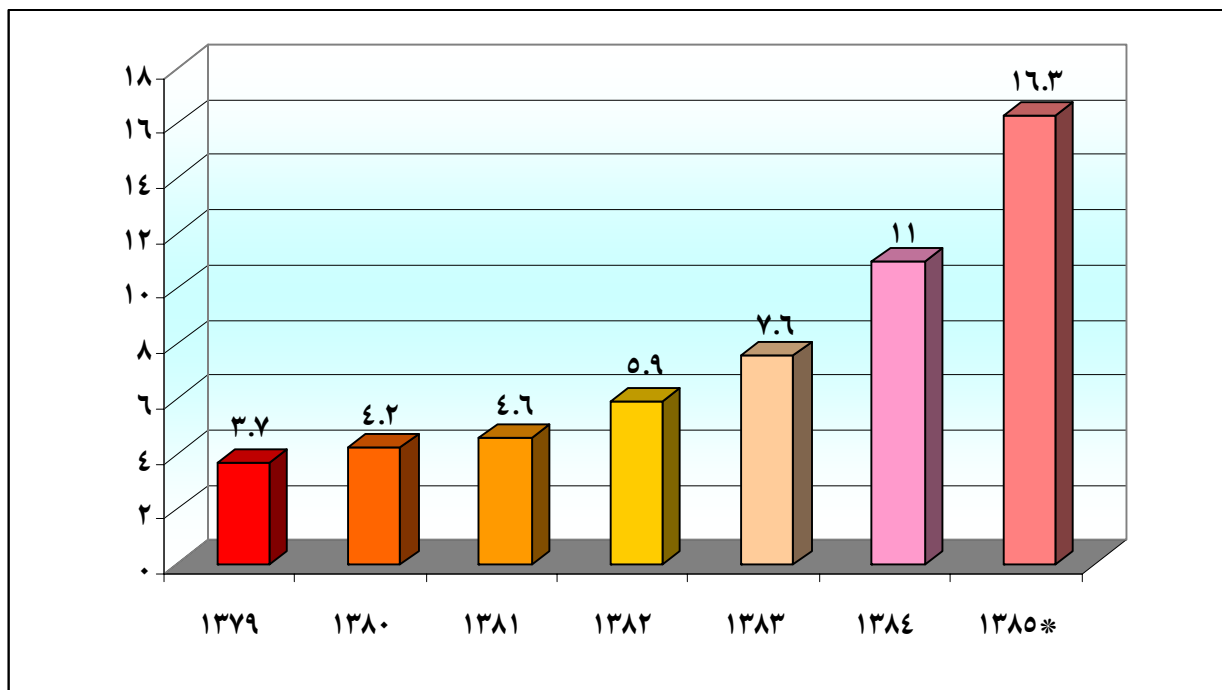
مقایسه عملکرد صادرات غیر نفتی کالا بدون احتساب بخش پتروشیمی با اهداف پیش بینی شده در برنامه چهارم توسعه (ارزش: میلیارد دلار)

سال	اهداف	عملکرد	درصد تحقق
۱۳۸۴	۸,۵	۸,۵	۱۰۰
۱۳۸۵	۹,۵	۱۰,۲	۱۰۷

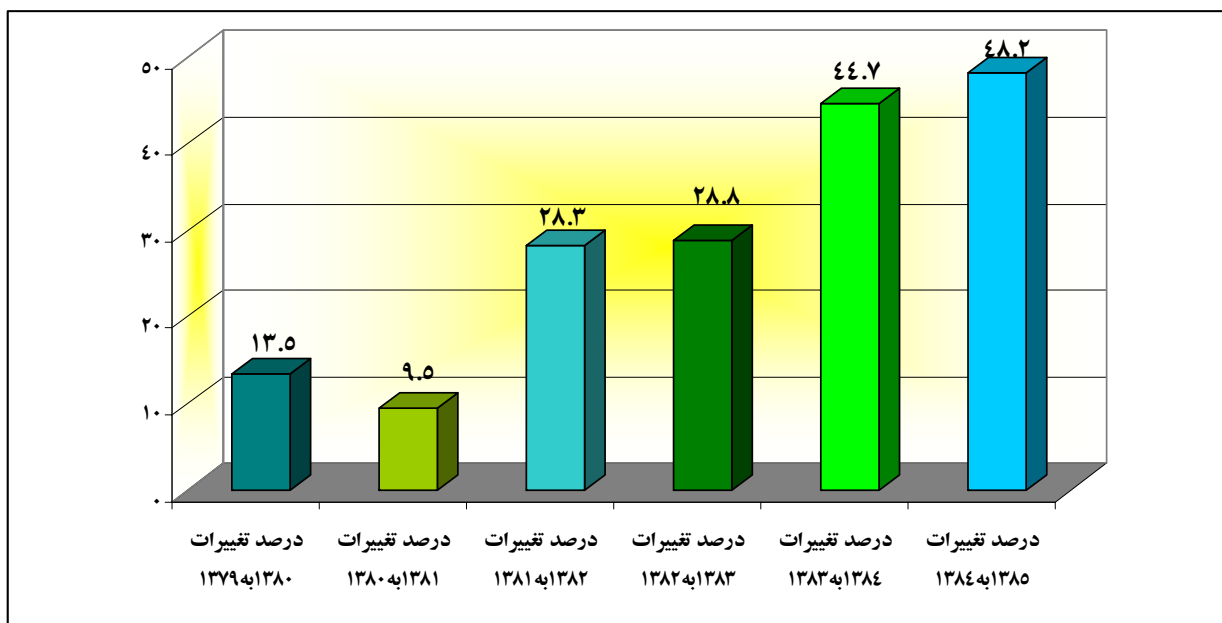

نمودار ۵: مقایسه ارزش صادرات کالاهای غیر نفتی در سالهای ۱۳۷۹-۱۳۸۵

(ارزش: میلیارد دلار)

نمودار ۶: درصد تغییرات ارزش صادرات کالاهای غیر نفتی در سالهای ۱۳۷۹-۸۵

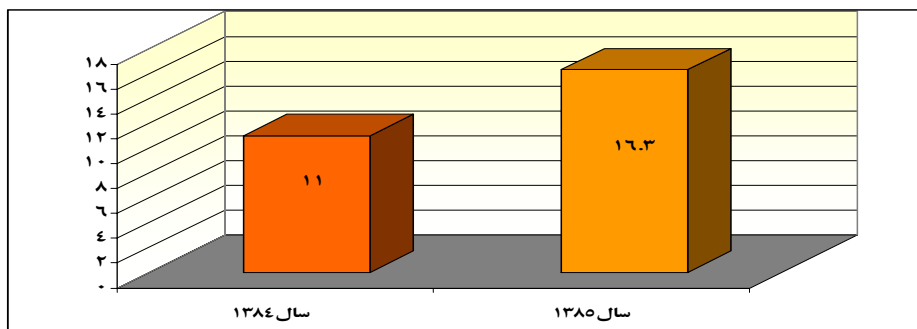

جدول ۷: مقایسه ارزش صادرات کالاهای غیر نفتی در سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۵
(ارزش: میلیارد دلار)

درصد رشد	ارزش سال ۱۳۸۴	ارزش سال ۱۳۸۵	
۴۷,۲	۱۱	۱۶,۳	صادرات کالاهای غیر نفتی با احتساب بخش پتروشیمی
۲۰	۸,۵	۱۰,۲	صادرات کالاهای غیر نفتی بدون احتساب بخش پتروشیمی

نمودار ۹: مقایسه ارزش صادرات کالاهای غیر نفتی در سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۵
(ارزش: میلیارد دلار)

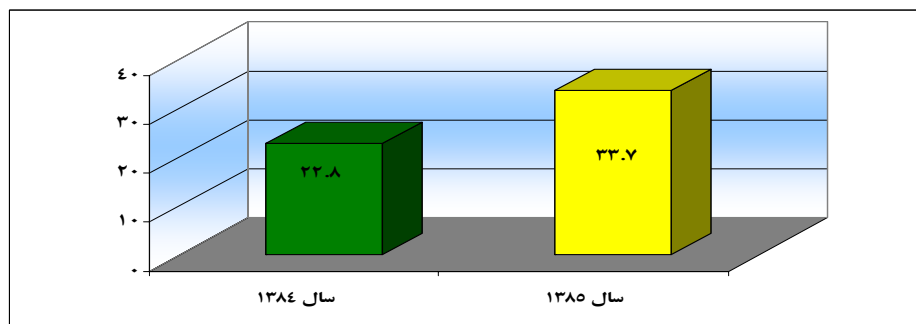

جدول ۸: مقایسه وزن صادرات کالاهای غیر نفتی در سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۵

(وزن: میلیون تن)

درصد رشد	وزن سال ۱۳۸۴	وزن سال ۱۳۸۵	
۴۸,۲	۲۲,۸	۳۳,۷	صادرات کالاهای غیر نفتی با احتساب بخش پتروشیمی
۲۱	۱۶,۲	۱۹,۵	صادرات کالاهای غیر نفتی بدون احتساب بخش پتروشیمی

نمودار ۱۰: مقایسه وزن صادرات کالاهای غیر نفتی در سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۵
(وزن: میلیون تن)

۴- صادرات خدمات و کالاهای غیر نفتی در سالهای ۸۵-۱۳۸۴

ارزش صادرات غیر نفتی کشور در بخش کالا و خدمات در سال ۱۳۸۵ معادل ۲۰ میلیارد دلار بوده که این مبلغ در مقایسه با عملکرد سال ۱۳۸۴ بیش از ۴۵ درصد رشد داشته است. از کل صادرات غیر نفتی کشور در سال ۱۳۸۵ مقدار ۱۶,۳ میلیارد دلار مربوط به صادرات کالاهای غیر نفتی و ۳,۷ میلیارد دلار مربوط به صادرات خدمات شامل خدمات فنی و مهندسی، توریسم و ترانزیت ریلی و جاده ای می باشد.

جدول ۶: ترکیب صادرات غیر نفتی در سالهای ۸۵-۱۳۸۴

(ارزش: میلیون دلار وزن: هزار تن)

نام گروه	سال ۱۳۸۵		سال ۱۳۸۴		درصد تغییرات	
	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن
کل صادرات کالا و خدمات	۱۹۹۸۱,۳	-	۱۳۴۹۵,۷	-	۴۵	-
کل صادرات کالاهای غیر نفتی با احتساب بخش پتروشیمی	۱۶۳۰۰,۸	۳۳۷۶۰	۱۱۰۷۶,۳	۲۲۷۸۳	۴۷,۲	۴۸,۲
کل صادرات کالاهای غیر نفتی بدون احتساب بخش پتروشیمی	۱۰۱۹۱	۱۹۵۲۳	۸۵۳۹	۱۶۱۸۲	۲۰	۲۱
صادرات کالاهای غیر نفتی از مبادی گمرکات	۱۵۸۰۷,۹	۳۳۷۶۰	۱۰۴۵۳,۲	۲۲۷۸۳	۵۱,۲	۴۸,۲
کشاورزی	۲۰۷۰	۱۵۲۹	۱۶۵۰	۱۰۶۳	۲۵,۴	۴۳,۸
صنعت	۵۱۰۰	۷۱۴۸	۴۳۱۳	۶۹۸۲	۱۸,۲	۲,۴
فرش دستباف و صنایع دستی	۵۲۷,۵	۲۳	۶۴۱	۲۵	-۱۷,۷	-۸
مواد معدنی	۸۴۹,۵	۸۵۲۸	۴۴۴,۶	۶۱۳۲	۹۱,۱	۳۹,۱
سایر	۱۱۵۱,۷	۲۲۹۵	۸۷۰	۱۹۸۰	۳۲,۵	۱۵,۹
تجارت چمدانی	۴۸,۷	-	۳۹,۳	-	۲۳,۹	-
بازارچه های مرزی	۴۴۳,۴	-	۵۸۱,۴	-	-۲۳,۷	-
پتروشیمی و گازها	۶۱۱۰	۱۴۲۳۷	۲۵۳۷	۶۶۰۱	۱۴۰,۸	۱۱۵,۷
کل صادرات خدمات	۳۶۸۰,۵	-	۳۰۴۲,۵	-	۲۱	-
* صادرات خدمات فنی و مهندسی	۱۶۰۰,۵	-	۱۵۴۸,۵	-	۳,۴	-
** توریسم	۱۵۰۰	-	۱۰۳۴	-	۴۵	-
*** ترانزیت کالا (ریلی و جاده ای)	۵۸۰	-	۴۶۰	-	۲۶	-

ماخذ: آمار کارشناسی نشده گمرک ج.ا.ایران

* دفتر توسعه صادرات کالا و خدمات

** گمرک ج.ا.ایران

*** سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای

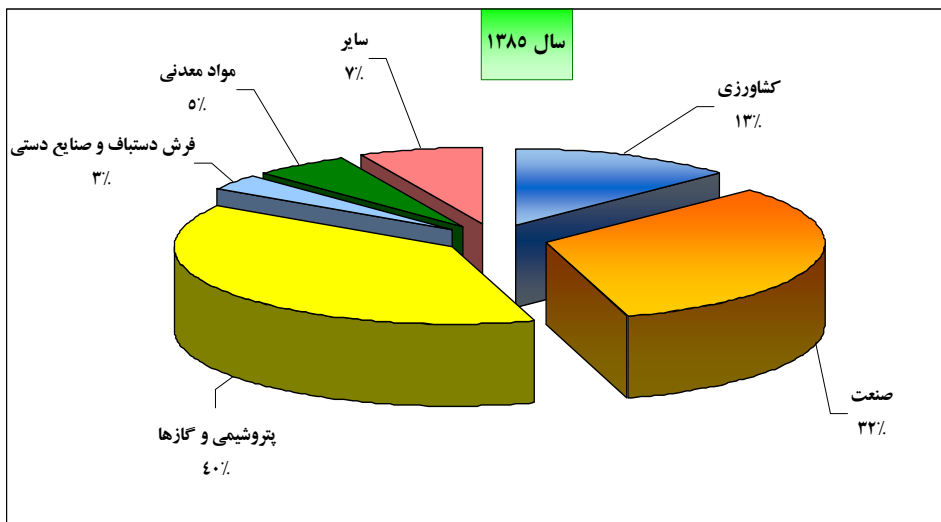
آمار توریسم و ترانزیت کالا برآوردی می باشد.

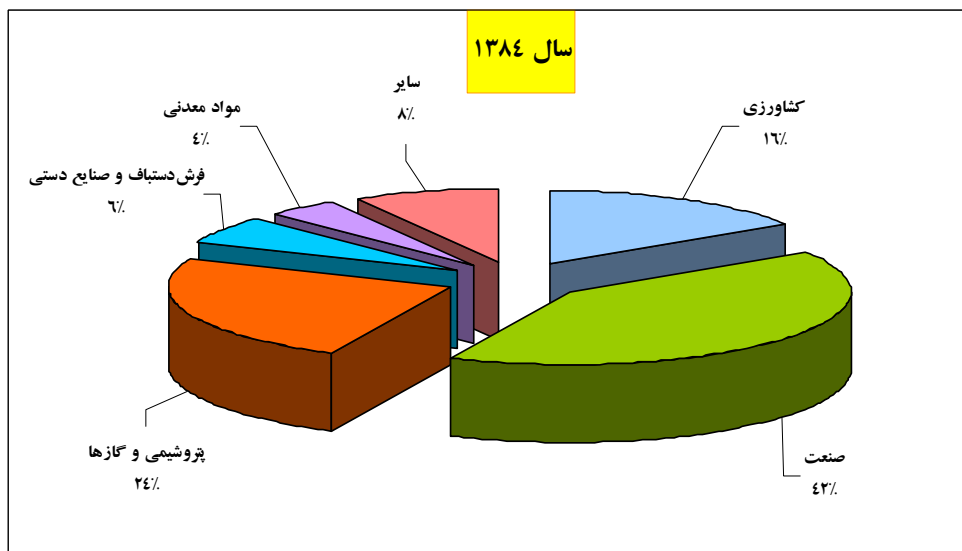
۵- سهم ترکیب ارزش صادرات کالاهای غیر نفتی به تفکیک بخشهای مختلف در سال ۱۳۸۵

در میان گروه‌های مختلف کالاهای صادراتی، بخش پتروشیمی با سهم ۳۸,۶ درصد از ارزش رتبه اول و بخشهای صنعت با سهم ارزشی ۳۲,۲ درصد، کشاورزی با سهم ۱۳,۱ درصد ارزشی، معدن با سهم ۵,۴ درصد ارزشی، فرش و صنایع دستی با سهم ۳,۳ درصد از کل ارزش صادرات رتبه‌های بعدی را به خود اختصاص داده‌اند. در سال ۱۳۸۵ سهم منابع طبیعی از کل صادرات غیر نفتی در حدود ۶۰ درصد و کاملاً غالب بوده و نسبت به سال ۱۳۸۴ حدود ۸ درصد افزایش یافته است.

نمودار ۹: سهم ترکیب ارزش صادرات کالاهای غیر نفتی به تفکیک بخشهای مختلف در سال ۱۳۸۵

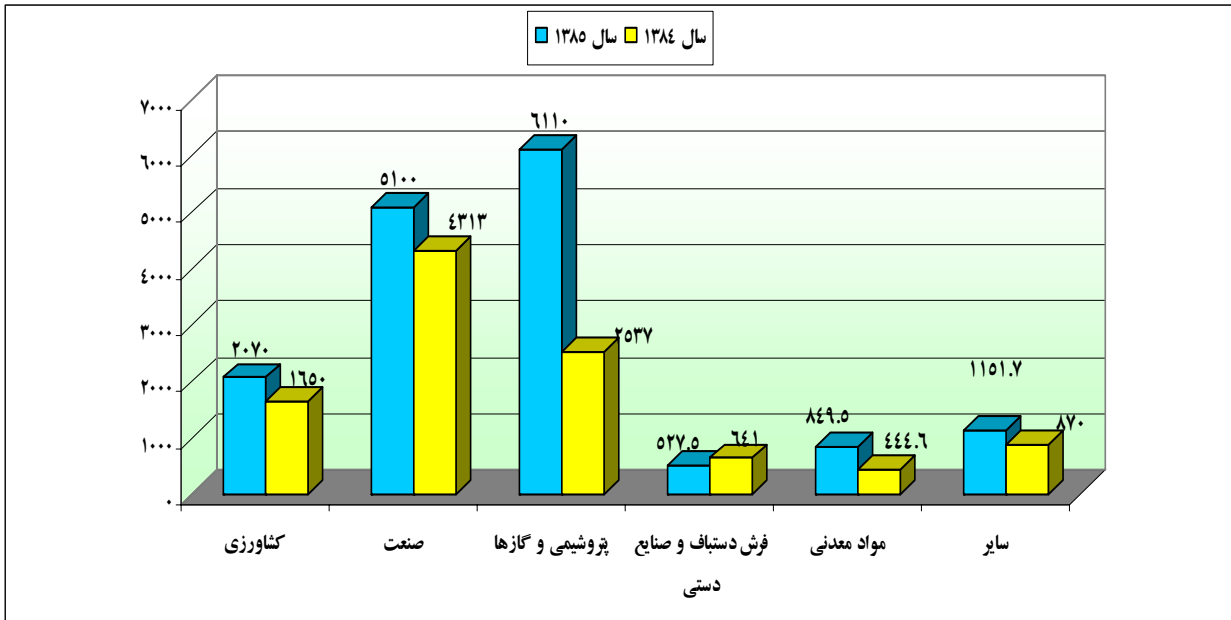
نمودار ۱۰: سهم ترکیب ارزش صادرات کالاهای غیر نفتی به تفکیک بخشهای مختلف در سال ۱۳۸۴

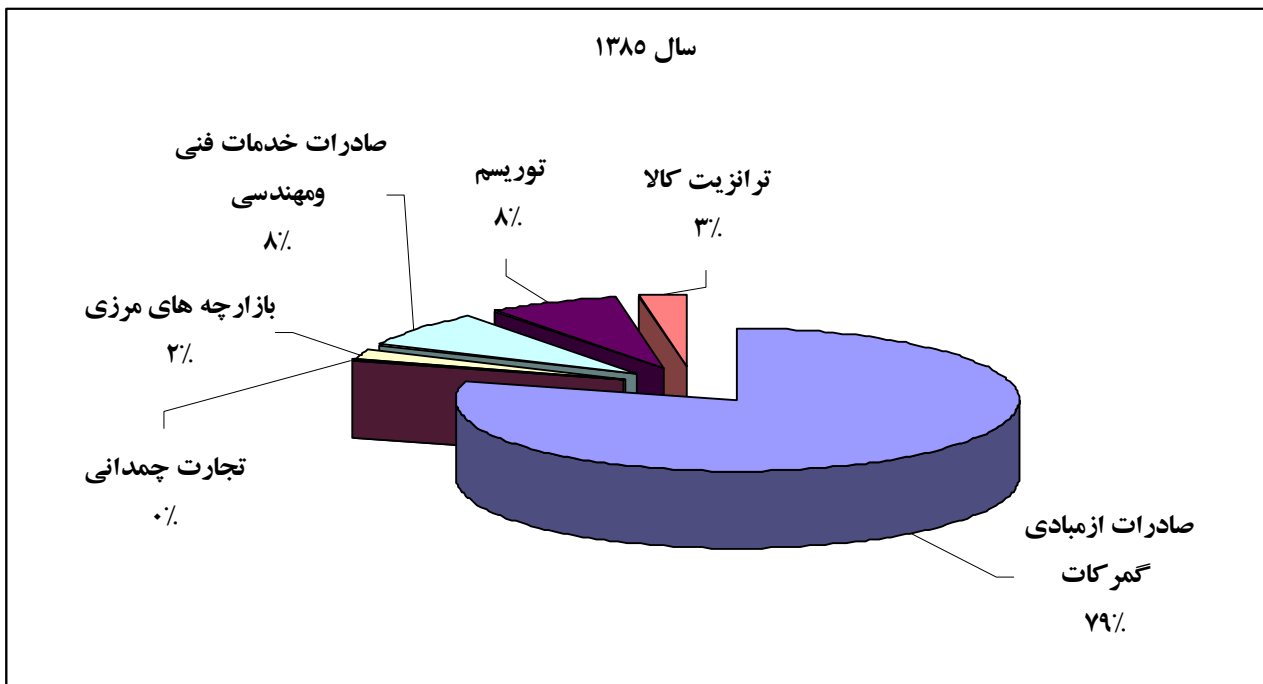

نمودار ۱۱: مقایسه ارزش صادرات کالاهای غیر نفتی به تفکیک هر بخش در سالهای ۸۵-۱۳۸۴

(ارزش: میلیون دلار)

نمودار ۱۲: درصد سهم ترکیب ارزش صادرات خدمات و کالاهای غیر نفتی طی سال ۱۳۸۵

۶- بخش کالاهای پتروشیمی

بیشترین رشد صادرات کالاها در سال ۱۳۸۵ اختصاص به بخش پتروشیمی دارد که حدود ۳۹ درصد سهم صادرات کشور را به خود اختصاص داده است. افزایش قیمت نفت و افزایش مصرف فرآورده های نفتی در دنیا موجبات توسعه صادرات این صنعت را بیش از پیش در این سال فراهم نموده است.

در سال ۱۳۸۵، انواع کالا و محصولات پتروشیمی به وزن ۱۴۲۳۶٫۸ هزار تن و به ارزش ۶۱۱۰ میلیون دلار به سایر کشورها صادر گردیده است که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از نظر وزنی حدود ۱۱۵٫۷ درصد و از نظر ارزش حدود ۱۴۰٫۸ درصد افزایش داشته است.

قیمت صادراتی هر تن کالا و محصولات پتروشیمی در سال ۱۳۸۵ معادل ۴۲۹٫۲ دلار می باشد که نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۱۱٫۷ درصد افزایش نشان می دهد. اقلام عمده صادرات بخش پتروشیمی شامل: «میعات گازی (پروپان، بوتان و ...)» با ۴۲۰۷ میلیون دلار ارزش یا ۶۸٫۹ درصد، «پلی اتیلن» با ۲۸۶٫۹ میلیون دلار ارزش یا ۴٫۷ درصد، «متانول» با ۱۷۹٫۸ میلیون دلار ارزش یا ۲٫۹ درصد، «بنزن و انواع آن» با ۱۴۹ میلیون دلار ارزش یا ۲٫۴ درصد و «انواع قیر» با ۱۱۹ میلیون دلار ارزش یا ۲ درصد از کل ارزش صادرات بخش پتروشیمی می باشد. ارزش سهم پنج قلم یاد شده در بخش پتروشیمی در سال ۱۳۸۵ در حدود ۸۱ درصد است.

۷- بخش کالاهای صنعتی

در سال ۱۳۸۵ مقدار ۷۱۴۷٫۹ هزار تن انواع کالاهای صنعتی به ارزش ۵۰۹۹٫۸ میلیون دلار صادر گردیده است که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از نظر وزنی حدود ۲٫۴ درصد و از نظر ارزش حدود ۱۸٫۲ درصد افزایش پیدا کرده است. قیمت صادرات هر تن کالای بخش صنعت در مدت یاد شده معادل ۷۱۳٫۵ دلار می باشد که نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۱۵٫۵ درصد افزایش پیدا کرده است. اقلام عمده صادرات بخش صنعت به ترتیب شامل: «آهن آلات و فولاد» با ۱۱۰۰٫۳ میلیون دلار ارزش و ۲۱٫۷ درصد سهم ارزشی، «شمش مس» با ۳۱۰٫۴ میلیون دلار ارزش و ۶٫۱ درصد، «مصنوعات مسی» با ۲۹۵٫۳ میلیون دلار ارزش و ۵٫۸ درصد، «روغن - گریس» با ۲۸۰٫۵ میلیون دلار ارزش و ۵٫۵ درصد، و «مصنوعات پلاستیکی و ملامین» با ۲۴۵٫۹ میلیون دلار ارزش و ۴٫۸ درصد سهم از کل ارزش صادرات بخش صنعت می باشد. پنج قلم یاد شده در سال ۱۳۸۵ حدود ۴۳٫۹ درصد را دارا می باشد.

۸- بخش کشاورزی

در سال ۱۳۸۵، مقدار ۱۵۲۹,۲ هزار تن انواع کالاهای کشاورزی به ارزش ۲۰۶۹,۸ میلیون دلار صادر گردیده است که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از نظر وزنی ۴۳,۸ درصد و از نظر ارزشی ۲۵,۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. متوسط قیمت صادرات هر تن کالای کشاورزی در سال ۱۳۸۵ حدود ۱۳۵۳,۵ دلار می‌باشد که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل حدود ۱۲,۸ درصد کاهش نشان می‌دهد.

اقلام عمده صادراتی بخش کشاورزی به ترتیب شامل: «پسته و مغز پسته» با ۵۱,۶ درصد و ۱۰۶۸,۵ میلیون دلار ارزش صادرات، «کشمش و انواع آن» با ۶,۵ درصد و ۱۳۴ میلیون دلار ارزش صادرات، «پوست و انواع سالامبور» با ۴,۶ درصد و ۹۴,۳ میلیون دلار ارزش صادرات، «خرمای تازه و خشک» با ۴,۱ درصد و ۸۳,۹ میلیون دلار ارزش صادرات، «زعفران» با ۳,۷ درصد و ۷۵,۷ میلیون دلار ارزش صادرات بخش کشاورزی می‌باشد. پنج قلم اول مذکور در دوازده ماهه سال ۱۳۸۵ حدود ۷۰,۵ درصد سهم ارزش صادرات بخش کشاورزی را دارا می‌باشد.

۹- بخش فرش و صنایع دستی

بر اساس نتایج حاصل از آمار مقدماتی گمرک جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۸۵ حدود ۲۳,۱ هزار تن انواع کالاهای صنایع دستی به ارزش ۵۲۷,۵ میلیون دلار صادر گردیده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از نظر ارزش ۱۷,۷ درصد کاهش نشان می‌دهد. متوسط قیمت هر کیلوگرم کالای صنایع دستی حدود ۲۲,۸ دلار بوده است که نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۱ درصد کاهش داشته است. مهمترین کالای صادراتی این بخش شامل: «فرش دستباف» با ۷۶,۹ درصد سهم ارزشی و ۴۰۵,۴ میلیون دلار ارزش صادرات می‌باشد. صادرات فرش دستباف در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از نظر وزنی ۱۴,۸ درصد و از نظر ارزش نیز حدود ۱۲,۴ درصد کاهش داشته است. متوسط قیمت صادرات فرش دستباف برای هر کیلو در سال ۱۳۸۵ برابر ۲۹,۵ دلار می‌باشد که نسبت به مدت مشابه سال قبل حدود ۲,۸ درصد افزایش نشان می‌دهد. بعد از فرش دستباف، مهمترین کالای صادراتی این بخش در مدت مورد بررسی، «سنگهای قیمتی و فلزات گرانبها» با ۱۵,۹ درصد سهم و ۸۳,۸ میلیون دلار است. صادرات سنگهای قیمتی و فلزات گرانبها نسبت به مدت مشابه سال قبل به لحاظ وزن ۴۴,۲ درصد و به لحاظ ارزش ۳۲,۴ درصد کاهش داشته است. سهم دو کالای یاد شده در سال ۱۳۸۵ حدود ۹۲,۸ درصد از کل ارزش صادرات بخش فرش و صنایع دستی می‌باشد.

۱۰- بخش مواد معدنی

بر اساس نتایج حاصل از آمار مقدماتی گمرک جمهوری اسلامی ایران در سال ۱۳۸۵ مقدار ۸۵۲۷,۸ هزار تن به ارزش ۸۴۹,۵ میلیون دلار انواع مواد معدنی صادر گردیده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از نظر وزن ۳۹,۱ درصد و از نظر ارزش ۹۱,۱ درصد افزایش پیدا کرده است. متوسط قیمت صادرات هر تن مواد معدنی حدود ۹۹,۶ دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل حدود ۳۷,۴ درصد افزایش نشان می‌دهد. اقلام اساسی صادراتی این بخش شامل: «سنگ و کنستانتره مولیبدن» با ۳۱,۳ درصد و ۲۶۵,۷ میلیون دلار ارزش صادرات، «سنگ و کنستانتره روی» با ۲۸,۸ درصد و ۲۴۴,۴ میلیون دلار ارزش صادرات و «سنگ و کنستانتره سرب» با ۱۰,۲ درصد و ۸۶,۲ میلیون دلار می‌باشد که در مجموع سهم سه قلم یاد شده فوق حدود ۷۰,۳ درصد از کل ارزش صادرات بخش معدن را به خود اختصاص می‌دهد.

۱۱- صادرات از مبادی گمرکات

صادرات از مبادی گمرکات شامل صادرات گروههای مختلف کالاهای غیر نفتی می باشد که در سال ۱۳۸۵ گمرک منطقه ویژه عسلویه با سهم ۲۱,۴ درصد به لحاظ وزن و ۲۲,۴ درصد به لحاظ ارزش بالاترین رتبه را در بین گمرکات به خود اختصاص داده است. گمرک شهید رجائی بندر عباس با اختصاص ۳۲,۴ درصد از لحاظ وزن و ۱۹,۵ درصد سهم از لحاظ ارزش در جایگاه بعدی قرار گرفته است.

جدول ۷: ده گمرک عمده کشور از نظر ارزش صادرات طی سالهای ۸۵-۱۳۸۴ (به ترتیب ارزش دلاری)

ردیف	نام گمرک	سال ۱۳۸۵	سال ۱۳۸۴	درصد تغییرات
۱	منطقه ویژه عسلویه	۳۵۶۰۶۴۳۸۹۳	۷۸۲۹۱۷۵۱۷	۳۵۴,۸
۲	شهید رجایی	۳۰۸۴۵۱۹۸۸۲	۲۰۳۲۷۵۱۵۷۰	۵۱,۷
۳	بندر امام خمینی	۱۵۳۱۸۵۰۲۴۴	۱۷۴۹۹۳۹۹۶۸	-۱۲,۵
۴	پتروشیمی بندر امام خمینی	۷۰۷۷۳۸۸۳۸	۲۹۵۴۴۷۸۳۷	۱۳۹,۵
۵	غرب تهران	۶۶۸۷۵۲۳۹۳	۵۶۲۲۳۸۵۹۶	۱۸,۹
۶	مشهد	۵۷۹۴۲۱۵۵۲	۵۳۴۱۴۴۵۱۸	۸,۵
۷	بوشهر	۴۸۶۵۵۶۰۰۳	۴۸۵۶۸۷۲۶۸	۰,۲
۸	رفسنجان	۳۸۹۶۱۸۶۵۷	۲۸۱۱۹۸۴۱۸	۳۸,۶
۹	شهریار	۳۵۲۴۳۵۶۷۶	۲۴۶۷۱۳۵۱۵	۴۲,۹
۱۰	خسروی	۲۴۹۹۴۴۴۶۳	۲۰۶۸۹۹۱۸۲	۲۰,۸

ماخذ: آمار کارشناسی نشده گمرک ج.ا.ایران

ده گمرک مذکور سهمی در حدود ۷۱ درصد از کل صادرات کشور را در سال ۱۳۸۵ به خود اختصاص داده اند.

۱۲- صادرات تجارت چمدانی

در دوازده ماهه سال ۱۳۸۵ بالغ بر ۴۸,۷ میلیون دلار و در هر روز بطور متوسط بالغ بر ۱۳۳,۴ هزار دلار کالا از طریق تجارت چمدانی از گمرکات مرزی به کشورهای CIS ارسال شده است، در حالیکه در سال ۱۳۸۴ تجارت چمدانی، در حدود ۳۹,۳ میلیون دلار بوده است. این مقایسه، بیانگر رشد ۲۴ درصدی تجارت چمدانی در سال ۱۳۸۵ نسبت به سال ۱۳۸۴ می باشد.

۱۳- صادرات بازارچه های مرزی

در سال ۱۳۸۵ در حدود ۴۴۳/۴ میلیون دلار (معادل ۳۴۶/۴ میلیون یورو) کالا از ۲۸ بازارچه مرزی کشور صادر شده است. در سال ۱۳۸۴ انواع کالا بالغ بر ۵۸۱/۴ میلیون دلار از ۳۱ بازارچه مرزی کشور صادر شده بود. بدین ترتیب صادرات کالا از بازارچه های مرزی در سال ۱۳۸۵ با کاهش ۲۳/۷ درصدی نسبت به ارقام مشابه سال ۱۳۸۴ مواجه شده است. مطابق ارقام این جدول بازارچه تمرچین - پیرانشهر با اختصاص ۹۱/۱ میلیون دلار یا ۲۰/۵ درصد از صادرات بازارچه های مرزی تا بهمن ماه سال ۱۳۸۵ رتبه اول، یزدان با ۶۶/۹ میلیون دلار یا ۱۵/۱ درصد رتبه دوم و بازارچه پرویز خان با ۵۴/۸ میلیون دلار یا ۱۲/۴ درصد رتبه سوم را به خود اختصاص داده اند.

جدول ۸: ده بازارچه های مرزی عمده کشور از نظر ارزش صادرات طی سالهای ۸۵-۱۳۸۴

ارزش: دلار

ردیف	نام بازارچه	سال ۱۳۸۵	سال ۱۳۸۴	درصد تغییرات
۱	تمرچین - پیرانشهر	۹۱۰۸۷۲۱۶	۳۰۶۴۳۸۰۶	۱۹۷/۲
۲	یزدان	۶۶۸۸۰۴۸۰	۸۲۹۳۴۲۹۶	-۱۹/۴
۳	پرویز خان	۵۴۸۴۱۶۱۱	۸۶۹۳۵۹۸۱	-۳۶/۹
۴	میل ۷۳	۳۸۰۰۳۴۸۷	۶۶۹۲۷۸۴۰	-۴۳/۲
۵	قاسم رش - سردشت	۳۰۰۴۶۲۳۵	۳۲۵۰۹۸۹۶	-۷/۶
۶	باشماق - مریوان	۲۱۱۸۱۰۰۰	۷۳۴۳۶۹۲	۱۸۸/۴
۷	شوشمی	۱۴۰۴۶۸۳۳	۲۱۹۸۶۰۳۵	-۳۶/۱
۸	سیرانبند - بانه	۱۳۸۰۱۵۲۸	۴۳۸۶۷۶۲۴	-۶۸/۵
۹	دوکوهانه	۱۳۰۱۵۴۱۱	۶۷۰۴۰۴۴	۹۴/۱
۱۰	میل ۷۵	۱۲۹۵۹۶۳۱	۱۷۹۹۰۴۰۵	-۲۸

ماخذ: آمار کارشناسی نشده گمرک ج.ا.ایران

ده بازارچه مذکور سهمی در حدود ۸۰ درصد از کل صادرات کشور از بازارچه های مرزی را در سال ۱۳۸۵ به خود اختصاص داده است.

۱۴- صادرات خدمات فنی مهندسی در سال ۱۳۸۵

کل صادرات کالا و خدمات فنی و مهندسی طی سال ۱۳۸۵ معادل ۱۷۹۰۰٫۵ میلیون دلار می باشد . در دوازده ماهه سال ۱۳۸۵ شرکت‌های ایرانی موفق به عقد بیش از ۱۶۰۰٫۵ میلیون دلار قرارداد در زمینه صدور خدمات فنی و مهندسی شده‌اند.

شرکت‌های ایرانی موفق به اخذ ۶۲ پروژه بزرگ در زمینه‌های تولید و انتقال نیروی برق، مخابرات، پست، آبرسانی و تصفیه آب، جاده‌سازی، احداث اتوبان، ساختمان، تعمیر سکویهای نفتی و لوله‌گذاری در دریا، صادرات نرم‌افزار، شهرسازی، پروژه لرزه نگاری، طراحی ساخت نیروگاه گازی، طراحی و احداث کارخانجات در زمینه سیمان و سنگ شکن، حفاری چاههای نفت و گاز، اجرای کشتارگاه احداث خط لوله گازو ... گردیده‌اند.

کشورهای نیجریه، ونزوئلا، افغانستان، لبنان، قزاقستان، زیمبابوه، کانادا، امارات، عراق، هندوستان، قطر، قرقیزستان، سوریه، کوبا، عمان، آذربایجان، ازبکستان، انگلیس، آلمان، تاجیکستان، ارمنستان، بلاروس، یمن، اتیوپی، سنگال، بحرین، سلیمانیه عراق، ترکمنستان، پاکستان مقاصد صادرات خدمات فنی و مهندسی ایران در این مدت بوده‌اند.

۱۵- سرمایه گذاری خارجی طی سالهای ۸۵-۱۳۷۹

در سال ۱۳۸۵ مجوز سرمایه گذاری خارجی ۷۰ طرح صادر شده است که بدین شرح است: در فروردین ۹ طرح، در اردیبهشت ۳ ماه طرح، در خرداد ماه ۵ طرح، در مرداد ماه ۷ طرح، در شهریور ماه ۱۰ طرح، در مهر ماه ۵ طرح، در آبان ماه ۶ طرح، در آذر ماه ۹ طرح و در سه ماه پایانی سال نیز ۶ طرح.

جدول ۹: آمار سرمایه گذاری خارجی طی سالهای ۸۵-۱۳۷۹

سال	تعداد طرح	حجم سرمایه گذاری (هزار دلار)
۱۳۷۹	۱۶	۴۳۸۶۶۹
۱۳۸۰	۷	۶۷۹۹۱
۱۳۸۱	۲۸	۶۱۲۹۶۵
۱۳۸۲	۴۱	۱۳۵۸۵۷۲
۱۳۸۳	۳۱	۲۷۰۲۷۳۸
۱۳۸۴	۶۱	۴۲۷۶۷۷۴
۱۳۸۵	۷۰	۱۰۱۲۹۴۵۵

ماخذ: سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران

۱۶- ترانزیت و حمل و نقل طی سال ۱۳۸۵

در سال ۱۳۸۵ در مجموع ۱۱٫۶ میلیون تن کالاهای نفتی و غیر نفتی از مرزهای جاده ای کشور ترانزیت شده است که نسبت به سال ۱۳۸۴ در حدود ۲۵٫۸ درصد افزایش داشته است. لازم بذکر است از این مقدار کالای ترانزیت شده ۶ میلیون تن مواد نفتی به صورت سوآپ* از مرزهای کشور وارد شده است.

در مرزهای جاده ای طی سال ۱۳۸۵ بیشترین واردات کالا از کشورهای ترکیه (۳۴٪)، آذربایجان (۲۱٪) و بیشترین صادرات کالا به کشورهای آذربایجان (۲۱٪) و پاکستان (۱۷٪) بوده است.

در بخش ترانزیت بیشترین کالای عبوری از کشور به ترتیب شامل مواد سوختی (۱۹٪)، پنبه (۱۳٪) کالای ساختمانی (۵٪) مواد غذایی (۴٪) می باشد. فعالترین مرز در ترانزیت ورود کالا به ترتیب بندر عباس با حجم ۲ میلیون تن (۳۷٪)، سرخس یک میلیون تن (۱۹٪) و بازارگان ۷۴۹ هزار تن (۱۳٪) بوده است. از میزان ۵٫۶ میلیون تن کالای عبوری از قلمرو ج.ا.ایران سهم جاده ۸۰ درصد و سهم راه آهن ۲۰ درصد می باشد. در این مدت از کالاهای عبوری در کشور ۷۱ درصد توسط کامیون ایرانی ۱۸ درصد توسط کامیون ترک و ۱۱ درصد توسط سایر کامیونها حمل شده است.

* سوآپ به کالاهای نفتی ترانزیتی اطلاق می شود که در بنادر شمالی تخلیه و معادل آن از سایر مرزهای کشور به خارج ترانزیت می شود.

جدول ۱۰: مقایسه اقلام عمده صادراتی در سال ۱۳۸۵ با مدت زمان مشابه در سال قبل
(ارزش: میلیون دلار وزن: هزار تن)

نام کالا	سال ۱۳۸۵		درصد سهم از کل صادرات		درصد تغییرات ارزش	
	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن
میعانات گازی پروپان و بوتان	۴۲۰،۷	۸۴۹۶،۶	۲۶،۶	۲۵،۲	۳۱۷،۳	۴۶۱،۳
آهن آلات و فولاد	۱۱۰۰،۳	۲۵۸۹،۵	۷	۷،۷	-۴،۲	۱
پیسته و مغز پیسته	۱۰۶۸،۵	۱۷۱،۳	۶،۸	۰،۵	۲۹،۸	۲۱،۹
فرش دستباف	۴۰۵،۴	۱۳،۸	۲،۶	۰	-۱۲،۴	-۱۴،۸
شمش مس	۳۱۰،۴	۱۱۳،۵	۲	۰،۳	۱۰۸۲،۵	۳۱۶،۵
مصنوعات مسی	۲۹۵،۳	۱۱۳،۴	۱،۹	۰،۳	۱۱۱،۶	۱۴،۶
پلی اتیلن	۲۸۶،۹	۳۳۲،۶	۱،۸	۱	۳۸۶،۱	۳۸۶،۴
روغن وگریس	۲۸۰،۵	۴۷۱،۱	۱،۸	۱،۴	۴۲،۱	۱۲،۶
سنگ وکنسانتره مولیبدن	۲۶۵،۷	۷،۱	۱،۷	۰	۱۵۸،۴	۳۴۴،۹
مصنوعات پلاستیکی و ملامین	۲۴۵،۹	۱۰۷،۴	۱،۶	۰،۳	۴،۹	۱۱،۱
جمع ده قلم عمده صادراتی	۸۴۶۵،۹	۱۲۴۱۶،۳	۵۳،۶	۳۶،۸	۱۰۱،۴	۱۵۱،۱
سایر کالاها	۷۸۳۴،۹	۲۱۳۴۳،۹	۴۸،۱	۶۳،۲	۱۵،۵	۱۹،۷
جمع کل صادرات غیر نفتی کالایی	۱۶۳۰۰،۸	۳۳۷۶۰،۲	۱۰۰	۱۰۰	۴۷،۲	۴۸،۲

مجموع سهم ده قلم فوق الذکر در سال ۱۳۸۵ حدود ۵۳،۶ درصد از کل ارزش صادرات و ۳۶،۸ درصد از کل وزن

صادرات کالاهای غیر نفتی می باشد، این در حالی است که در سال ۱۳۸۴ مجموع سهم ده قلم یاد شده ۴۰،۲ درصد

از کل ارزش و ۲۱،۷ درصد از کل وزن صادرات بوده است.

صادرات این اقلام در مدت مذکور نسبت به مدت زمان مشابه در سال قبل از لحاظ ارزشی حدود ۱۰۱،۴ درصد و از

لحاظ وزنی حدود ۱۵۱،۱ درصد افزایش پیدا کرده است.

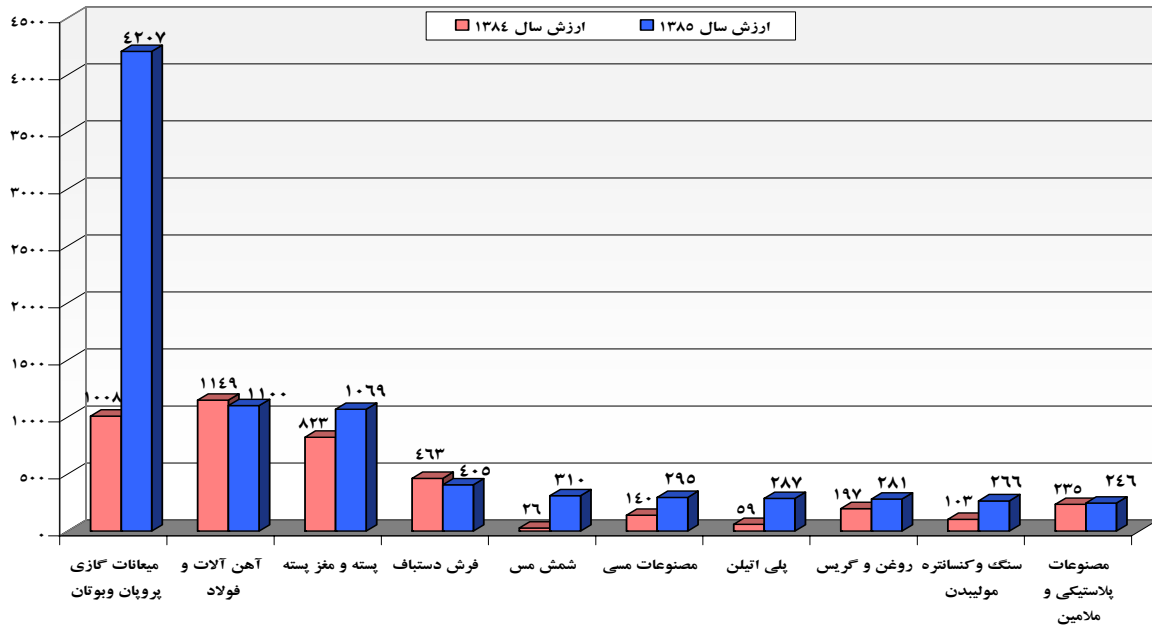

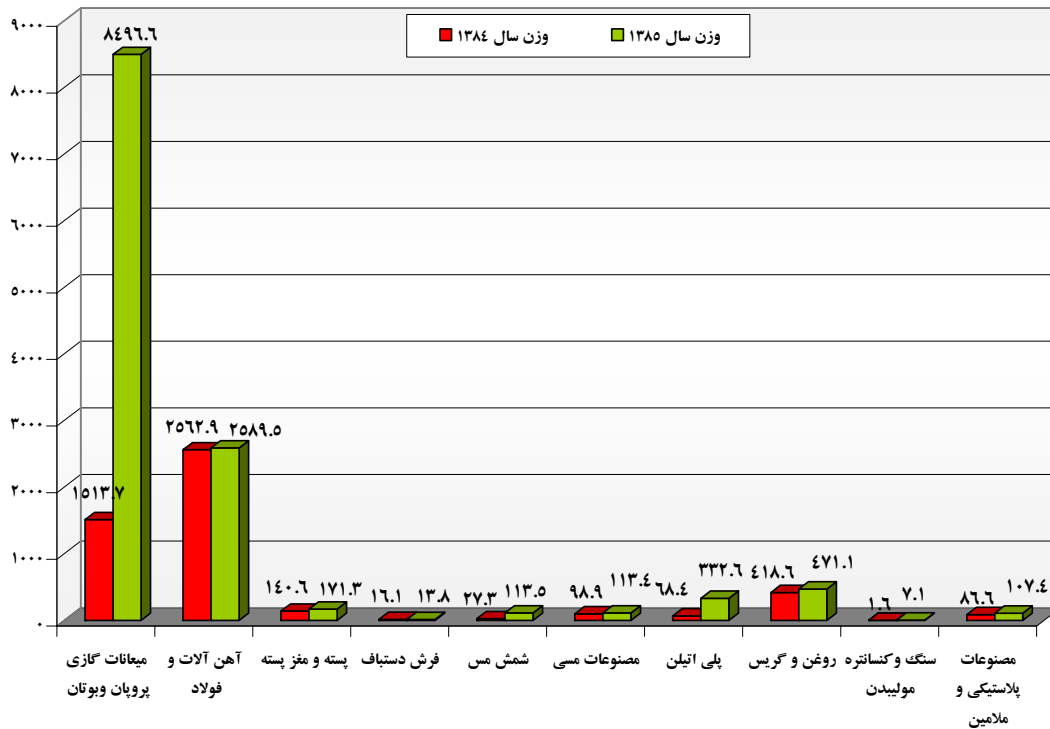
نمودار ۱۳: ده قلم عمده صادراتی در سال ۱۳۸۵ و مقایسه آن با مدت زمان مشابه در سال قبل از لحاظ ارزش

(ارزش: میلیون دلار)

نمودار ۱۴: ده قلم عمده صادراتی در سال ۱۳۸۵ و مقایسه آن با مدت زمان مشابه در سال قبل از لحاظ وزن

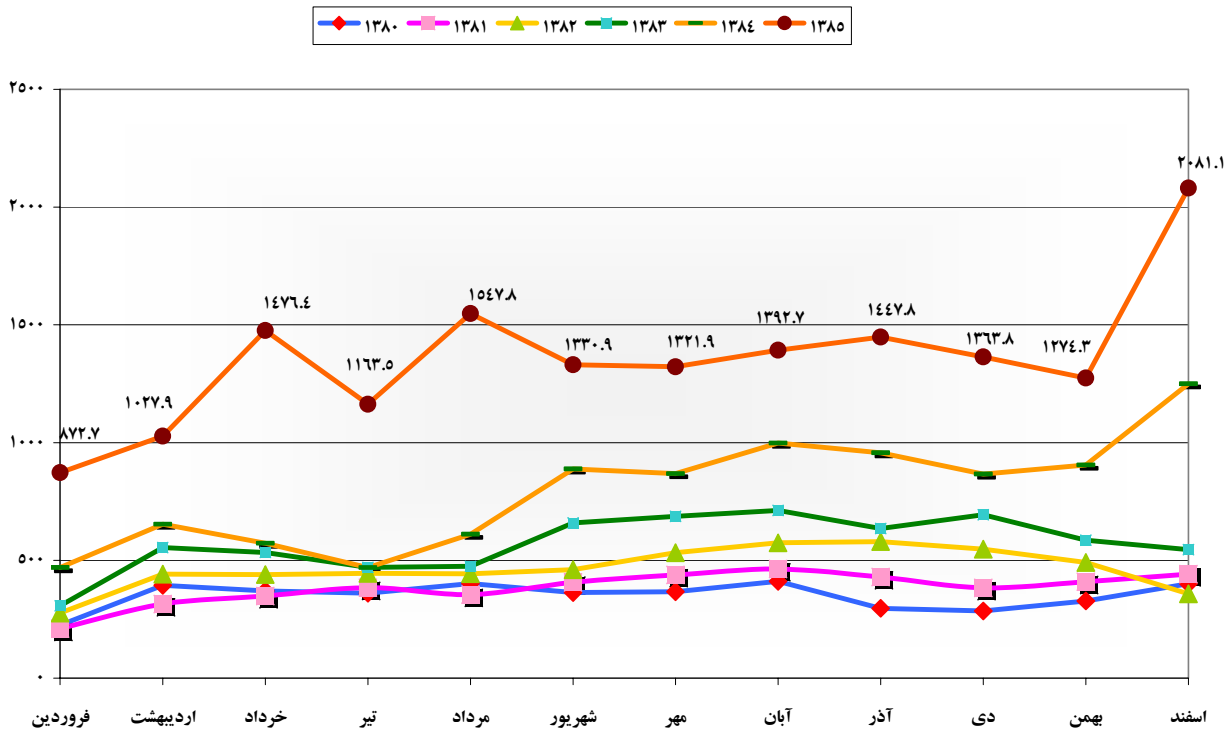
(وزن: هزار تن)

نمودار ۱۵: روند ارزش صادرات غیر نفتی کشور به صورت ماهانه طی سالهای ۱۳۸۰-۱۳۸۵

(ارزش: میلیون دلار)

جدول ۱۱: صادرات گروه‌های کالایی با بیشترین درصد رشد ارزش در سال ۱۳۸۵ نسبت به مدت زمان مشابه در سال قبل

نام گروه کالایی	ارزش (میلیون دلار)	تغییرات ارزش (میلیون دلار)	سهم ارزشی از کل صادرات %	درصد تغییرات نسبت به مدت زمان مشابه در سال قبل
محصولات پتروشیمی	۶۱۱۰	۳۵۷۳	۳۸,۶	۱۴۰,۸
مواد معدنی	۸۴۹,۵	۴۰۵	۵,۴	۹۱,۱
میوه‌های تازه، سبزی‌ها، گل و گیاه	۲۴۰	۸۸	۱,۵	۵۸
صنایع غذایی	۵۲۵	۱۷۱	۳,۳	۴۸,۴
صنایع چوبی و سلولزی	۲۸	۹	۰,۲	۴۶,۳

* سهم ارزشی گروه‌های مذکور در دوازده ماهه سال جاری از کل صادرات کشور در حدود ۴۹ درصد است.

محصولات پتروشیمی

در سال ۱۳۸۵ مقدار ۱۴۲۳۷ هزارتن انواع کالا در بخش پتروشیمی به ارزش ۶۱۱۰ میلیون دلار صادر گردیده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل ۱۱۵,۷ درصد از نظر وزنی افزایش و ۱۴۰,۸ درصد از نظر ارزشی افزایش داشته است. در بین کالاهای صادراتی در این بخش بیشترین سهم مربوط به " میعانات گازی پروپان ، بوتان و... " به ارزش ۴۲۰۷ میلیون دلار و به وزن ۸۴۹۷ هزار تن می باشد که نسبت به مدت زمان مشابه در سال قبل به میزان ۳۱۷,۳ درصد از نظر ارزشی و ۴۶۱,۳ درصد از نظر وزنی کاهش نشان داده است.

بیشترین درصد افزایش از نظر ارزشی مربوط به " غیر آروماتیک برش ۶ " با ۹۵۵,۴ درصد می باشد . همچنین صادرات " اتیلن دی کلراید " و " پلی استایرن مقاوم و انبساطی " با ۱۰۰- درصد ، در این گروه بیشترین درصد کاهش را داشته اند.

جدول ۱۲: صادرات زیرگروههای عمده محصولات پتروشیمی ارزش: میلیون دلار وزن: هزارتن

عنوان	سال ۱۳۸۵		سال ۱۳۸۴		درصد تغییرات	
	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش
میعانات گازی پروپان، بوتان	۸۴۹۷	۴۲۰۷	۱۵۱۴	۱۰۰۸	۴۶۱,۳	۳۱۷,۳
پلی اتیلن	۳۳۳	۲۸۷	۶۸	۵۹	۳۸۶,۴	۳۸۶,۱
متانول	۱۰۸۱	۱۸۰	۸۸۵	۱۱۳	۲۲,۱	۵۸,۹
جمع	۹۹۱۱	۴۶۷۴	۲۴۶۷	۱۱۸۰	۳۰۱,۷	۲۹۶

ماخذ: آمار کارشناسی نشده گمرک ج.ا.ایران

مواد معدنی

در سال ۱۳۸۵ مقدار ۸۵۲۸ هزار تن مواد معدنی به ارزش ۸۴۹,۵ میلیون دلار صادر گردیده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل ۳۹,۱ درصد از نظر وزنی و ۹۱,۱ درصد از نظر ارزشی افزایش داشته است.

در بین کالاهای صادراتی در این بخش بیشترین سهم مربوط به " سنگ و کنسانتره مولیبدن " به ارزش ۲۶۶ میلیون دلار و به وزن ۷,۱ هزار تن می باشد که نسبت به مدت زمان مشابه در سال قبل به ۱۵۸,۴ درصد از نظر ارزشی و ۳۴۴,۹ درصد از نظر وزنی بیشترین افزایش را داشته است. "

در مقابل " گوگرد کانی " با ۱,۵ درصد از نظر وزنی و ۳۸,۶- درصد از نظر ارزشی بیشترین کاهش را از لحاظ ارزش داشته است.

جدول ۱۳: صادرات زیرگروههای عمده مواد معدنی ارزش: میلیون دلار وزن: هزارتن

عنوان	سال ۱۳۸۵		سال ۱۳۸۴		درصد تغییرات	
	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش
سنگ و کنسانتره مولیبدن	۷,۱	۲۶۶	۱,۶	۱۰۳	۳۴۴,۹	۱۵۸,۴
سنگ و کنسانتره روی	۱۷۳	۲۴۴	۱۷۶	۹۴	-۱,۶	۱۵۹,۴
سنگ و کنسانتره سرب	۱۴۴,۵	۸۶	۶۰	۱۷	۱۴۱,۹	۴۰۳,۹
جمع	۳۲۴,۶	۵۹۶	۲۳۷,۶	۲۱۴	۳۶,۶	۱۷۸,۵

ماخذ: آمار کارشناسی نشده گمرک ج.ا.ایران

میوه های تازه، سبزیها، گل و گیاه

در سال ۱۳۸۵ مقدار ۷۳۴ هزار تن میوه‌های تازه، سبزیها، گل و گیاه به ارزش ۲۴۰ میلیون دلار صادر گردیده که در مقایسه با سال قبل ۸۱,۱ درصد از نظر وزنی و ۵۸ درصد از نظر ارزشی افزایش داشته است. در بین کالاهای صادراتی در این بخش بیشترین سهم مربوط به "سایر تره بار و سبزیجات" به ارزش ۵۰ میلیون دلار و به وزن ۱۶۱ هزار تن می باشد که نسبت به مدت زمان مشابه در سال قبل به میزان ۱۸,۴ درصد از نظر ارزشی و ۱۰۵,۹ درصد از نظر وزنی افزایش داشته است. بیشترین درصد افزایش در این گروه مربوط به "سیر تازه و خشک" با ۶۸۵,۸ درصد از نظروزی و ۵۶۵,۱ درصد از نظر ارزشی اختصاص دارد و درمقابل بیشترین کاهش مربوط به محصول "گل و گیاه تازه زینتی" با ۷۰,۸ درصد از نظر وزنی و ۶۶,۵- درصد کاهش از نظر ارزشی، دارای بیشترین درصد کاهش بوده است.

جدول ۱۴: صادرات زیرگروههای عمده میوه های تازه، سبزیها، گل و گیاه ارزش: میلیون دلار وزن: هزارتن

عنوان	سال ۱۳۸۵		سال ۱۳۸۴		درصد تغییرات	
	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش
سایر تره بار و سبزیجات	۱۶۱	۵۰	۷۸	۲۳	۱۰۵,۹	۱۱۸,۴
سیب درختی	۱۱۸	۴۷	۸۶	۳۵	۳۷,۶	۳۴
انار	۲۹	۳۴	۲۴	۱۸	۱۹,۹	۹۰
جمع	۳۰۸	۱۳۱	۱۸۸	۷۶	۶۳,۸	۷۲,۴

ماخذ: آمار کارشناسی نشده گمرک ج.ا.ایران

صنایع غذایی

در سال ۱۳۸۵ مقدار ۷۸۹ هزار تن به ارزش ۵۲۵ میلیون دلار صادر گردیده که در مقایسه با سال قبل ۴۰,۵ درصد از نظر وزنی و ۴۸,۴ درصد از نظر ارزشی افزایش داشته است.

در بین کالاهای صادراتی در این بخش بیشترین سهم مربوط به " بیسکویت و انواع نان شیرینی " به ارزش ۱۱۷ میلیون دلار و به وزن ۸۴ هزار تن می باشد که نسبت به مدت زمان مشابه در سال قبل به میزان ۷۲,۸ درصد از نظر ارزشی و ۶۲,۶ درصد از نظر وزنی افزایش داشته است .

بیشترین درصد افزایش مربوط به " عصاره و پودر شیرین بیان " است که از نظر ارزشی ۷۷,۴ و از نظر وزنی ۱۲ درصد افزایش داشته، و کمترین درصد رشد مربوط به " سرکه و انواع ترشی " است که از نظر وزنی ۱,۴- درصد کاهش و از نظر ارزشی ۰,۶ درصد افزایش یافته است .

جدول ۱۵: صادرات زیرگروههای عمده صنایع غذایی ارزش: میلیون دلار وزن: هزارتن

عنوان	سال ۱۳۸۵		سال ۱۳۸۴		درصد تغییرات	
	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش
بیسکویت و انواع نان شیرینی	۸۴	۱۱۷	۵۲	۶۸	۶۲,۶	۷۲,۸
شکلات و همانند	۴۰	۷۶	۲۶	۴۸	۵۴,۱	۵۷,۷
نوشابه و آب معدنی	۳۰,۴	۶۷	۱۶۲	۴۴	۵۸,۵	۵۴,۴
جمع	۴۲۸	۲۶۰	۲۴۰	۱۶۰	۷۸,۳	۶۲,۵

ماخذ: آمار کارشناسی نشده گمرک ج.ا.ایران

صنایع چوبی و سلولزی

در سال ۱۳۸۵ مقدار ۴۶ هزار تن صنایع چوبی و سلولزی به ارزش ۲۸ میلیون دلار صادر گردیده که در مقایسه با سال قبل ۵۹ درصد از نظر وزنی افزایش و ۴۶,۳ درصد از نظر ارزشی افزایش داشته است.

جدول ۱۶: صادرات زیرگروههای صنایع چوبی و سلولزی ارزش: هزار دلار وزن: تن

عنوان	سال ۱۳۸۵		سال ۱۳۸۴		درصد تغییرات	
	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش
وسایل چوبی و مبلمان	۴۳	۲۵,۶	۱۲	۱۰,۶	۲۵۳,۳	۱۴۲
دستمال کاغذی و پوشک	۲,۴	۲,۶	۱۶,۵	۸,۷	-۸۵,۳	-۶۹,۸
جمع	۴۵,۴	۲۸,۲	۲۸,۵	۱۹,۳	۵۹,۳	۴۶

ماخذ: آمار کارشناسی نشده گمرک ج.ا.ایران

۱۷- بزرگترین شرکای تجاری ایران از لحاظ ارزش صادرات در سال ۱۳۸۵

در سال ۱۳۸۵ ارزش صادرات کالاهای غیر نفتی ایران به کشورها برابر با ۱۶/۴ میلیارد دلار بوده ، که از این میان بیشترین میزان صادرات کالاهای غیر نفتی ایران به مقصد امارات متحده عربی و به ارزش ۲,۵ میلیارد دلار بوده که نسبت به سال ۸۴ حدود ۶۵ درصد رشد داشته است. کشور چین دومین شریک تجاری ایران از لحاظ ارزش صادرات پس از امارات در سال ۱۳۸۵ بوده است. سومین شریک تجاری ایران از لحاظ ارزش صادرات در سال ۱۳۸۵ کشور عراق است که صادرات ایران به این کشور از رشد چشمگیری حدود ۷۵ درصد برخوردار بوده است.

جدول ۱۷: ده شریک بزرگ تجاری ج.ا.ایران از لحاظ ارزش صادرات در سال ۱۳۸۵

(ارزش : میلیون دلار وزن: هزار تن)

ردیف	نام کشورها	ارزش	وزن	درصد سهم از کل صادرات
۱	امارات متحده عربی	۲۵۴۵	۵۲۰۷	۱۶,۱
۲	چین	۱۷۲۴	۸۵۰۹	۱۰,۹
۳	عراق	۱۱۴۹	۲۱۱۰	۷,۳
۴	ژاپن	۹۹۰	۱۹۹۳	۶,۳
۵	هند	۷۷۵	۱۹۱۵	۴,۹
۶	سنگاپور	۷۶۱	۱۴۹۰	۴,۸
۷	ایتالیا	۶۲۲	۴۳۹	۳,۹
۸	افغانستان	۳۵۸,۵	۳۴۶	۲,۳
۹	آلمان	۳۵۲	۷۱	۲,۲
۱۰	هلند	۳۴۲	۵۹۶	۲,۲
	جمع کل	۹۶۱۸,۵	۲۲۶۷۶	۵۹

ماخذ: آمار کارشناسی نشده کمرک ج.ا.ایران

ده کشور مذکور سهمی در حدود ۵۹ درصد از کل صادرات ایران را بخود اختصاص داده اند.

در سال ۱۳۸۵ کشور ایران به ۱۶۴ کشور جهان صادرات داشته و از نظر تنوع اقلام صادراتی بر اساس تعرفه HS (سیستم هماهنگ شده توصیف و کد گذاری کالا) در حدود ۳۸۱۱ نوع کالا از کشور صادر شده است.

۱۸- صادرات به تفکیک گروهبندی طی سال ۱۳۸۵

در سال ۱۳۸۵ بیشترین ارزش صادرات کشور به تفکیک گروهبندی به کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس و به ارزش ۵,۴ میلیارد دلار صورت پذیرفته است که نسبت به سال ۱۳۸۴ در حدود ۴۴ درصد رشد داشته است. کشورهای همجوار ایران و اتحادیه اروپا با ۲,۸ و ۲,۱ میلیارد دلار رتبه های دوم و سوم را از لحاظ ارزش صادرات به خود اختصاص داده اند.

جدول ۱۸: آمار صادرات غیرنفتی به تفکیک گروهبندی طی سالهای ۸۵-۱۳۸۴

(ارزش: میلیون دلار وزن: هزار تن)

درصد تغییرات		سال ۱۳۸۴		سال ۱۳۸۵		نام گروه
وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	
۱۴,۶	۴۴,۴	۹۴۹۴	۳۷۱۶	۱۰۸۸۱	۵۳۶۵	شورای همکاری خلیج فارس
-۱۴,۹	-۴,۴	۶۵۵۵	۲۹۲۴,۴	۵۵۷۷	۲۷۹۶	کشورهای همجوار ایران
۶۵,۰	۶۱,۴	۱۳۸۲	۱۲۸۲	۲۲۸۰	۲۰۶۹	اتحادیه اروپا
-۹,۰	-۲,۲	۳۴۹۵	۱۷۳۶	۳۱۸۰	۱۶۹۷	اکو
۱,۷	۶,۹	۱۴۵۳	۱۱۸۰	۱۴۷۷	۱۲۶۲	CIS
۲۰۵,۹	۲۸۷,۱	۶۸۱	۲۸۶	۲۰۸۳	۱۱۰۷	آ-سه-آن
۱۳,۳	۱۱,۵	۳۰	۱۴۸	۳۴	۱۶۵	نفتا
۱۱۸۰,۰	۲۴۶,۲	۵	۲۶	۶۴	۹۰	مرکوسور
۲۳۳,۳	۳۰۰	۰,۰۶	۰,۰۵	۰,۲	۰,۲	بازار مشترک حوزه کارائیب
۷۰۰,۰	۴۰۰	۰,۰۰۵	۰,۰۲	۰,۰۴	۰,۱	بازار مشترک آمریکای مرکزی

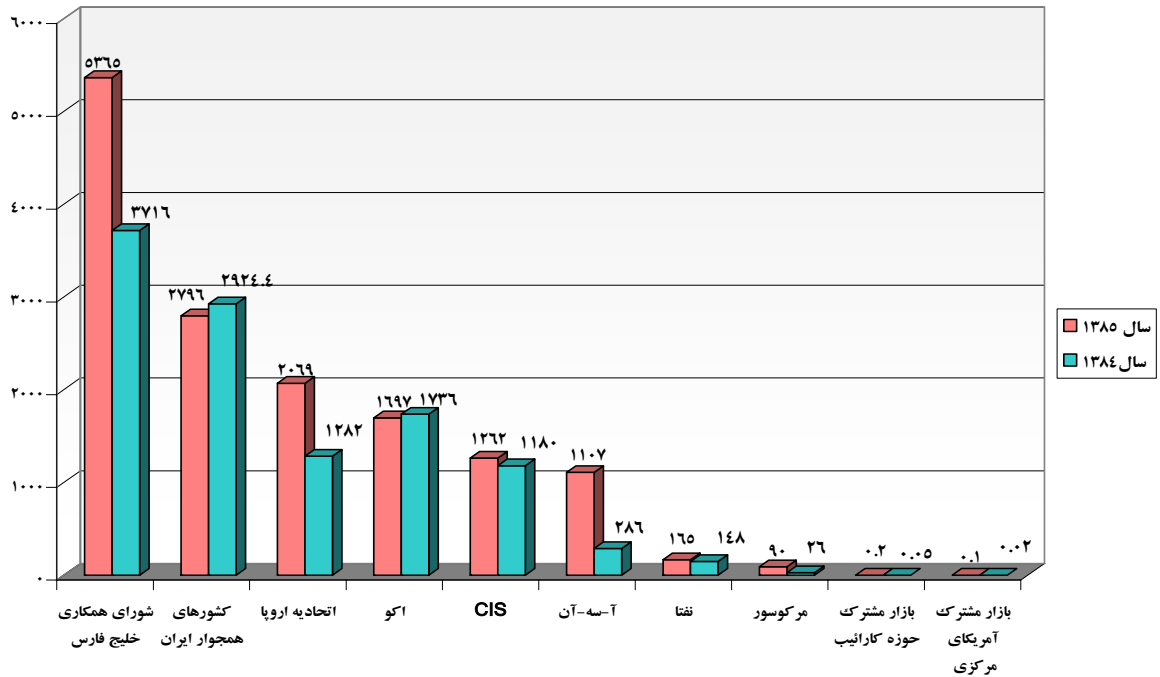
ماخذ: آمار مقدماتی گمرک ج.ا.ایران

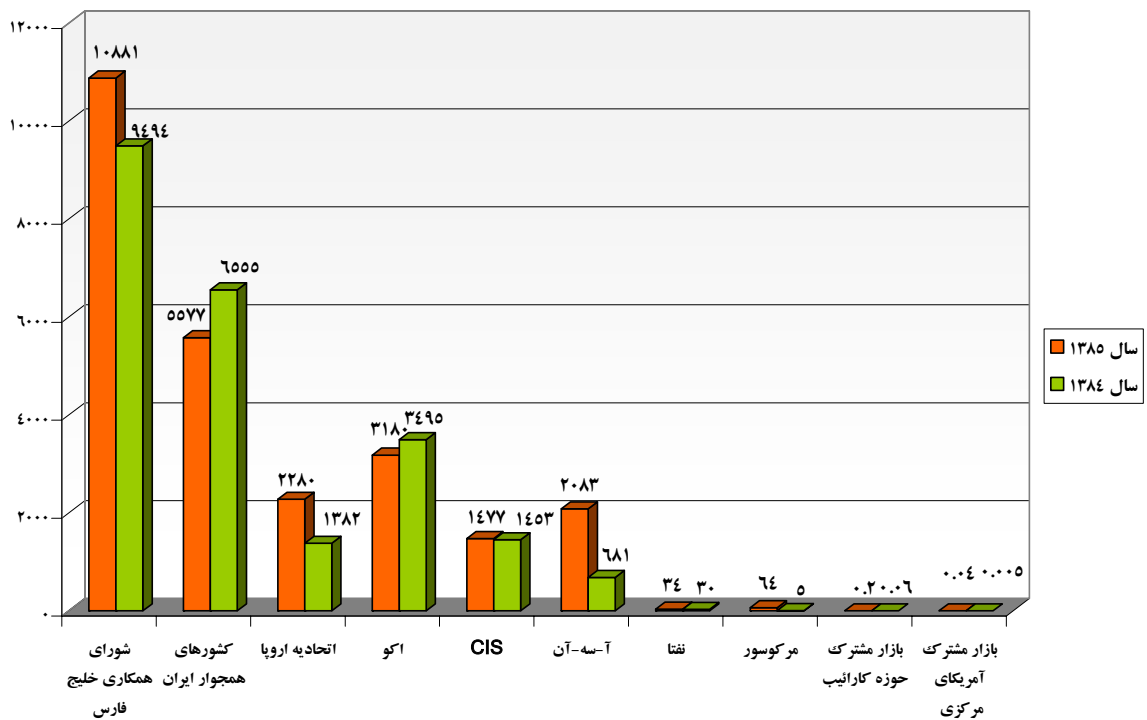
نمودار ۱۶: مقایسه ارزش صادرات کالا به تفکیک گروه‌بندی طی سالهای ۸۵-۱۳۸۴

(ارزش: میلیون دلار)

نمودار ۱۷: مقایسه وزن صادرات کالا به تفکیک گروه‌بندی طی سالهای ۸۵-۱۳۸۴

(وزن: هزار تن)

از بین کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس، امارات با ۶۲ درصد از سهم کل صادرات از لحاظ ارزشی به این اتحادیه و همچنین ۲۰,۵ درصد از کل صادرات کشور، بزرگترین بازار ایران در سال ۱۳۸۵ بوده و کشورهای عراق (۲۲ درصد)، عربستان سعودی (۶,۴ درصد) به ترتیب، رتبه های بعدی را از لحاظ ارزش صادرات در بین کشورهای عضو این شورا به خود اختصاص داده اند.

اقلام عمده صادراتی به مقصد امارات شامل: سایر گازهای طبیعی مایع شده، پسته تازه یا خشک کرده، سایر گازهای نفتی مایع شده و سایر مخلوط هیدروکربورهای بودار است.

اقلام عمده صادراتی به مقصد عراق شامل: بیسکویت ها، آب، پودر یا مایع شوینده، سیب تازه، پسته تازه یا خشک کرده است.

اقلام عمده صادراتی به مقصد عربستان سعودی شامل: کاتود و قطعات کاتود از مس تصفیه شده، بنزن و شمش از آهن و فولاد است.

۱۹- صادرات به تفکیک قاره ها طی سال ۱۳۸۵

در سال ۱۳۸۵ بیشترین ارزش صادرات کشور به قاره آسیا به ارزش ۱۳,۳ میلیارد دلار و سهم ارزشی ۸۲ درصد صورت پذیرفته است. قاره های اروپا و آفریقا هر یک به ترتیب با سهم ارزشی ۱۴ درصد و ۲ درصد رتبه های دوم و سوم را از لحاظ ارزش صادرات به خود اختصاص داده اند. افزایش سهم صادرات ایران به قاره های اروپا و آفریقا در سال ۱۳۸۵ نسبت به سال ۸۴ بیانگر این است که صادرکنندگان علاوه بر بازارهای سنتی اهتمام ویژه ای جهت توسعه بازارهای خود نموده اند.

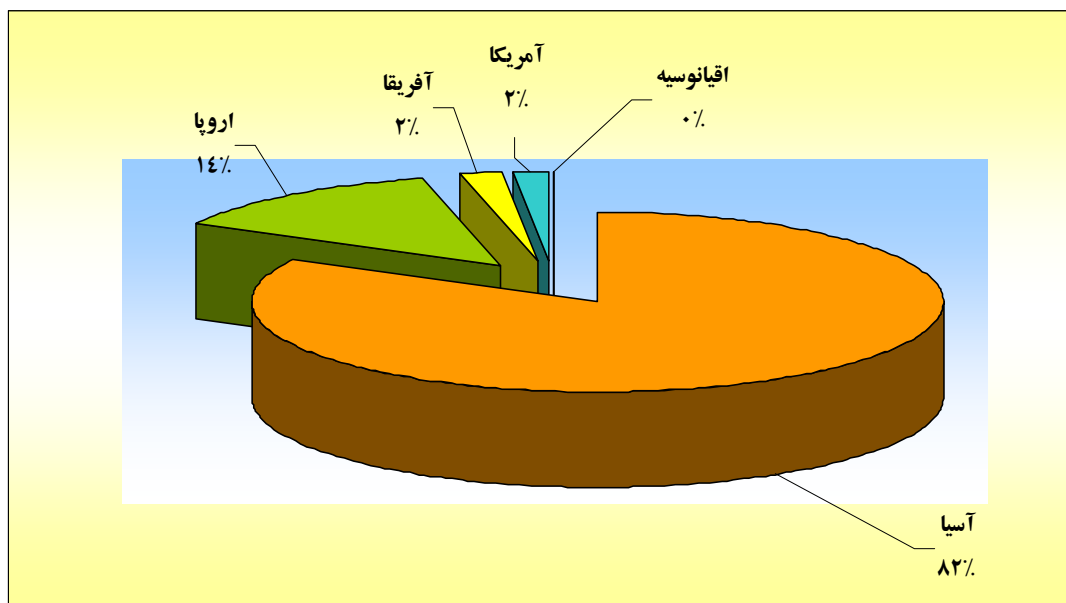
جدول ۱۹: آمار صادرات غیرنفتی به تفکیک قاره ها طی سالهای ۸۵-۱۳۸۴

(ارزش: میلیون دلار وزن: هزار تن)

درصد تغییرات		سال ۱۳۸۴		سال ۱۳۸۵		نام گروه
وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	
۳۳,۷	۵۳,۱	۲۳۱۳۴	۸۶۸۳	۳۰۹۳۴	۱۳۲۹۷,۴	آسیا
۶۳,۲	۵۷,۵	۱۴۴۱	۱۳۹۵,۵	۲۳۵۲	۲۱۹۸	اروپا
۲۷,۲	۱۱۲,۵	۲۸۵	۱۳۸	۳۶۲,۵	۲۹۳,۳	آفریقا
۱۶۸,۴	۴۷,۸	۳۸	۱۷۹	۱۰۲	۲۶۴,۵	آمریکا
-۴۱,۷	۱۶,۷	۲۴	۱۸	۱۴	۲۱	اقیانوسیه

ماخذ: آمار مقدماتی گمرک ج.ا.ایران

نمودار ۱۸: درصد سهم ارزشی صادرات کالا به تفکیک قاره ها طی سال ۱۳۸۵

۲۰- صادرات کالا به تفکیک نوع حمل طی سال ۱۳۸۵

در سال ۱۳۸۵ بیشترین ارزش صادرات کشور به تفکیک نوع حمل مربوط به حمل دریایی با سهم ۷۵ درصد از کل صادرات کالاصورت پذیرفته است. حمل زمینی و حمل هوایی رتبه های دوم و سوم را از لحاظ ارزش صادرات به خود اختصاص داده اند.

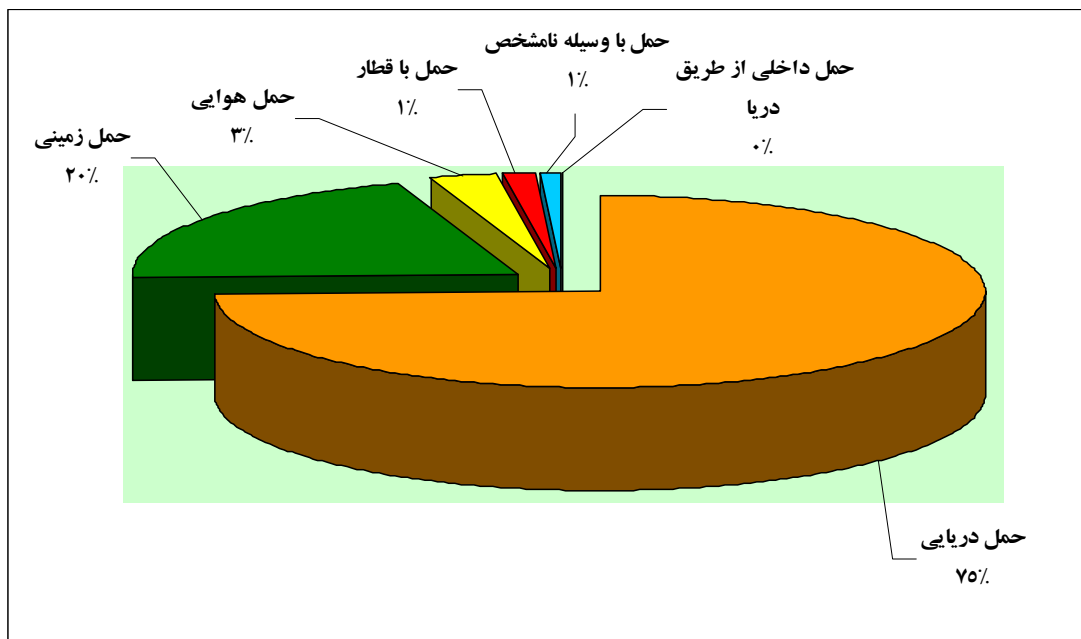
جدول ۲۰: آمار صادرات کالاهای غیر نفتی به تفکیک نوع حمل در سال ۱۳۸۵

(ارزش: میلیون دلار وزن: هزار تن)

نوع حمل و نقل	ارزش	وزن
حمل دریایی	۱۲۰۰۹	۲۹۰۶۲
حمل زمینی	۳۳۰۰	۴۴۱۶
حمل هوایی	۴۶۰	۳۰
حمل با قطار	۲۳۴	۲۳۸
حمل با وسیله نامشخص	۱۳۲	۹۹
حمل داخلی از طریق دریا	۰,۰۳	۰,۲

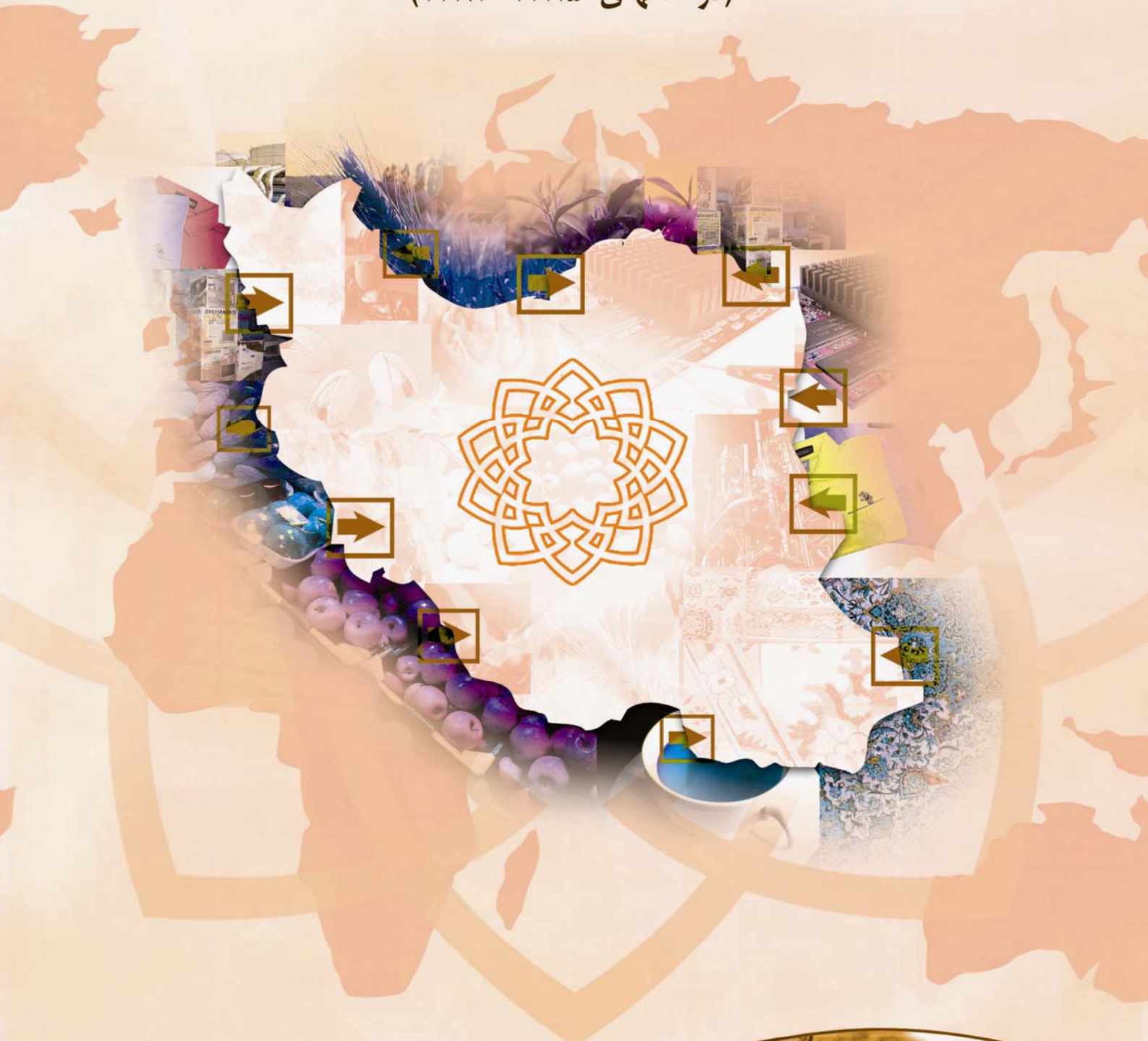
ماخذ: آمار کارشناسی نشده گمرک ج.ا.ایران

نمودار ۱۹: درصد سهم صادرات کالا بر اساس نوع حمل طی سال ۱۳۸۵

وضعیت واردات کالا به کشور

(در سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۵)

۲۱- واردات کالا در سال ۱۳۸۵

بنا بر آمار گمرک جمهوری اسلامی ایران در دوازده ماهه سال ۱۳۸۵ مقدار ۴۲۱۴۹٫۸ هزار تن انواع کالاهای مورد نیاز به ارزش ۴۱۳۹۰٫۳ میلیون دلار وارد کشور گردیده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل از نظر وزنی ۲۳٫۲ درصد افزایش و از نظر ارزش ۴٫۱ درصد افزایش نشان می‌دهد. متوسط قیمت هر تن کالای وارداتی حدود ۹۸۱ دلار بوده که در مقایسه با مدت مشابه سال قبل حدود ۱۵٫۵ درصد کاهش نشان می‌دهد.

بیشترین میزان کالاهای وارداتی در این مدت از طریق گمرکات شهید رجایی، بندر امام خمینی (ره) وارد کشور شده است.

در سال جاری ۷۰ درصد کل واردات کشور از لحاظ ارزشی از کشورهای امارات متحده عربی، آلمان چین، سوئیس، فرانسه، جمهوری کره، ایتالیا، انگلستان، هند و هلند وارد کشور شده است.

جدول ۲۱: مقایسه واردات کالا در سالهای ۸۵-۱۳۸۴

ارزش: میلیارد دلار وزن: میلیون تن

متوسط قیمت هر تن کالای وارداتی (دلار)	درصد تغییرات نسبت به مدت زمان مشابه در سال قبل		وزن	ارزش	
	وزن	ارزش			
۱۱۶۰٫۹	-۰٫۳	۱۲٫۴	۳۴٫۳	۳۹٫۸	سال ۱۳۸۴
۹۸۱	۲۳٫۲	۴٫۱	۴۲٫۲	۴۱٫۴	سال ۱۳۸۵

جدول ۲۲: واردات قطعی خودرو در سال ۱۳۸۵

تعداد خودرو	وزن (تن)	ارزش (میلیارد ریال)	ارزش (میلیون دلار)
۳۰۳۱۹	۴۵۱۹۸	۴۸۴۲۴۷۱	۵۲۵۷۹۴

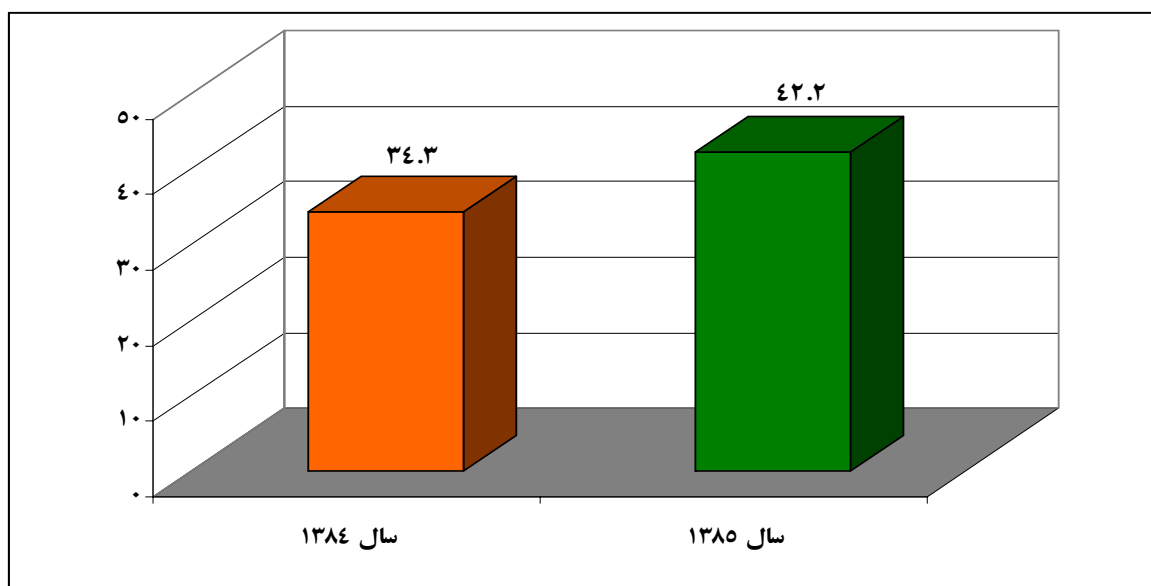
نمودار ۲۰: مقایسه ارزش واردات کالا در سالهای ۸۵-۱۳۸۴

(ارزش: میلیارد دلار)

نمودار ۲۱: مقایسه وزن واردات کالا در سالهای ۸۵-۱۳۸۴

(وزن: میلیون تن)

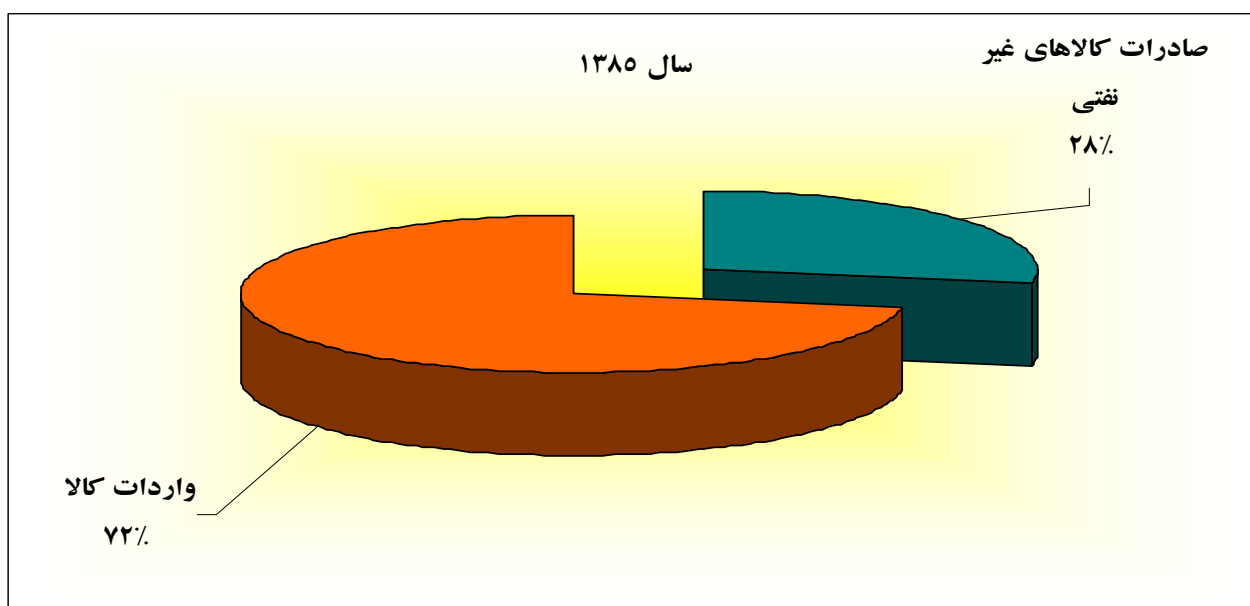

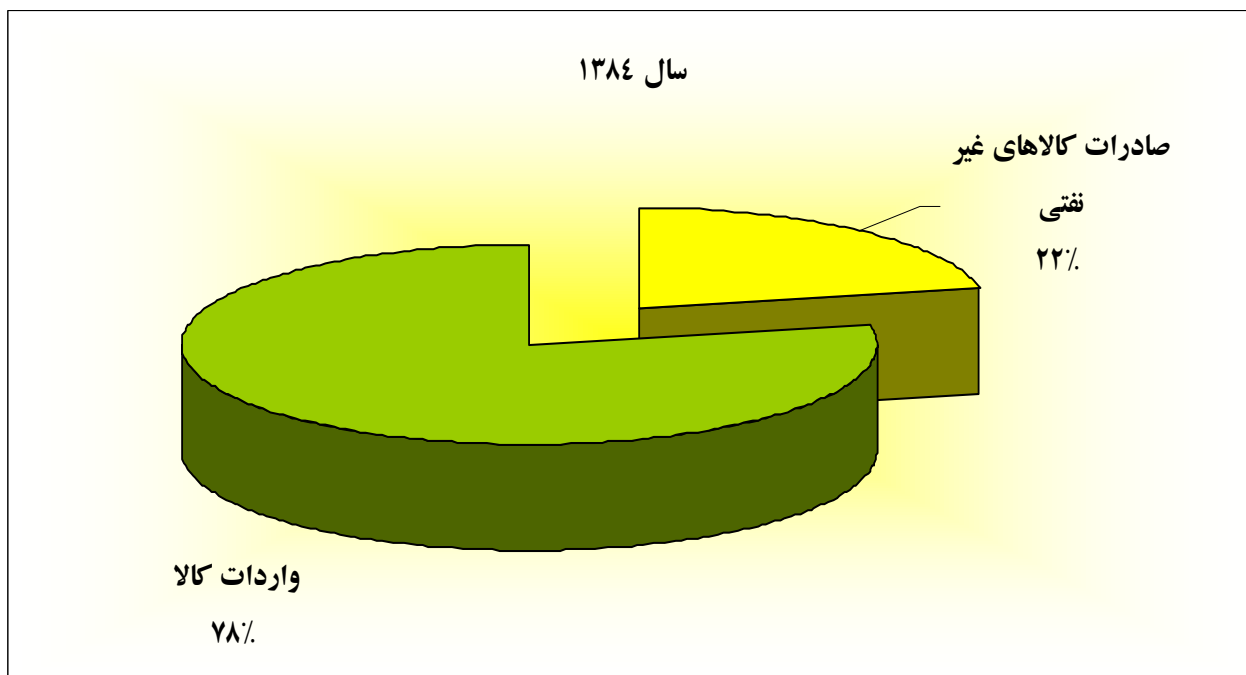
۲۲- سهم ارزشی واردات و صادرات غیر نفتی کالا از کل مبادلات تجاری کشور در سالهای ۱۳۸۴-۱۳۸۵

سهم ارزشی واردات کالا در دوازده ماهه سال ۱۳۸۵ در حدود ۷۲ درصد از کل مبادلات تجاری کشور (صادرات کالاهای غیر نفتی و واردات کالا) بوده که نسبت به مدت زمان مشابه در سال قبل ۶ درصد کاهش داشته است.

نمودار ۲۲: سهم ارزشی واردات و صادرات غیر نفتی کالا از کل مبادلات تجاری کشور در سال ۱۳۸۵

نمودار ۲۳: سهم ارزشی واردات و صادرات غیر نفتی کالا از کل مبادلات تجاری کشور در سال ۱۳۸۴

۲۳- مقایسه عملکرد واردات کالا با اهداف پیش بینی شده در برنامه سوم و چهارم توسعه

مقایسه عملکرد واردات کالا در سال ۱۳۸۵ با رقم پیش بینی شده ۳۴۳۹۰ میلیون دلاری در برنامه چهارم بیانگر این مطلب است که عملکرد واردات کالا حدود ۲۰ درصد بیش از میزان پیش بینی شده در برنامه چهارم تحقق یافته است.

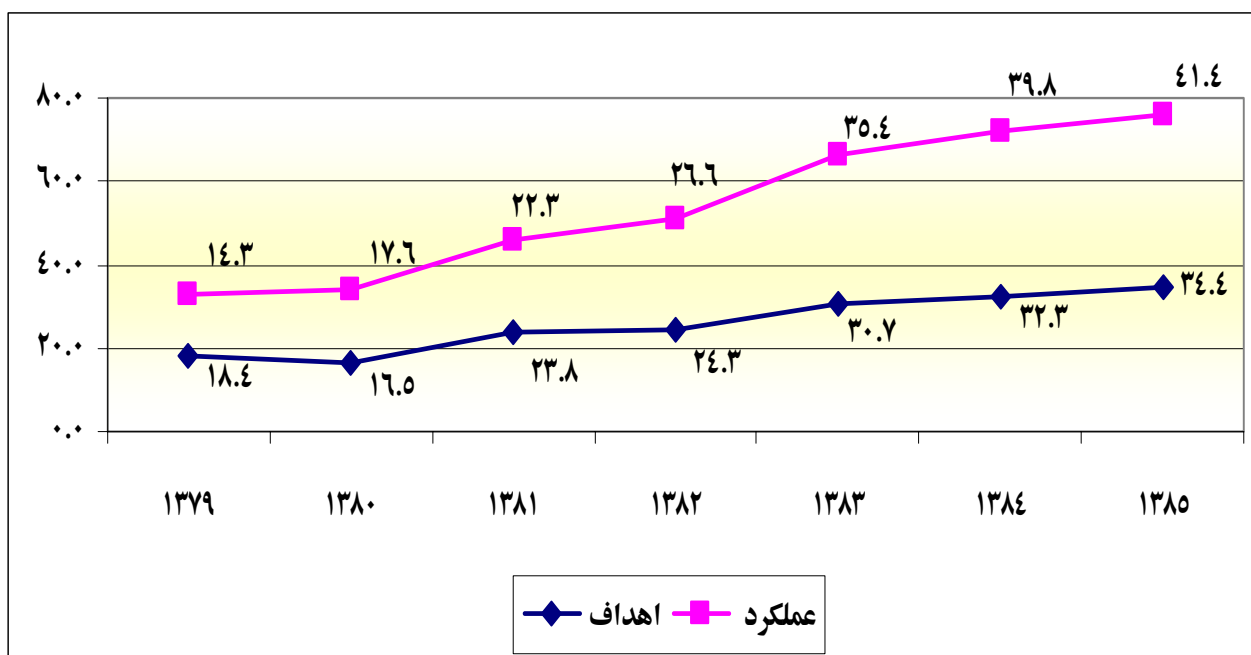
جدول ۲۳: مقایسه عملکرد واردات کالا با اهداف پیش بینی شده در برنامه سوم و چهارم توسعه
ارزش: میلیارد دلار

سال	واردات کالا	
	اهداف	عملکرد
۱۳۷۹	۱۸,۴	۱۴,۳
۱۳۸۰	۱۶,۵	۱۷,۶
۱۳۸۱	۲۳,۸	۲۲,۳
۱۳۸۲	۲۴,۳	۲۶,۶
۱۳۸۳	۳۰,۷	۳۵,۴
۱۳۸۴	۳۲,۳	۳۹,۸
۱۳۸۵	۳۴,۴	۴۱,۴

ماخذ: آمار بازرگانی خارجی گمرک ج.ا.ایران

برنامه سوم و چهارم توسعه

نمودار ۲۴: مقایسه روند ارزش عملکرد واردات کالا با اهداف پیش بینی شده در برنامه سوم و چهارم توسعه طی سالهای ۸۵-۱۳۷۹

در سال ۱۳۸۵ بیشترین سهم واردات مربوط به «چدن، آهن آلات و فولاد» با ۱۱ درصد سهم ارزشی است. «لوازم صنعتی برقی» و «مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده از آن» به ترتیب با ۶,۲ و ۳,۴ درصد سهم ارزشی، رتبه‌های دوم و سوم را به خود اختصاص داده‌اند.

جدول ۲۴: مقایسه ارقام عمده وارداتی در سال ۱۳۸۵ با مدت زمان مشابه در سال قبل
(ارزش: میلیون دلار وزن: هزارتن)

نام کالا	سال ۱۳۸۵		درصد سهم از کل واردات		درصد تغییرات	
	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن
چدن و آهن آلات و فولاد	۴۵۷۱,۳	۷۶۸۳,۹	۱۱,۰	۱۸,۲	۱۵	۱۹,۳
لوازم صنعتی برقی	۲۵۷۱,۷	۳۷۰,۳	۶,۲	۰,۹	۸	۱۹,۴
مواد پلاستیکی و اشیاء ساخته شده	۱۴۱۳,۳	۷۶۰,۷	۳,۴	۱,۸	۲,۶	-۶,۵
مواد شیمیایی	۱۲۰۷,۶	۹۴۷,۶	۲,۹	۲,۲	۱۵,۸	۶,۳
شکر	۹۹۷,۴	۲۴۵۶,۴	۲,۴	۵,۸	۵۰,۲	۳۲۷,۶
کاغذ و مقوا و اشیاء ساخته شده از آنها	۸۰۴,۱	۹۲۵,۸	۱,۹	۲,۲	۲۱,۲	۱۳,۹
محصولات دارویی	۶۶۳	۷,۷	۱,۶	۰,۰	۱۰,۳	-۵۱,۹
انواع کود شیمیایی	۶۵۷,۵	۲۳۶۳	۱,۶	۵,۶	۶۷,۴	۵۷,۸
نرت	۴۸۹,۶	۲۷۶۴,۷	۱,۲	۶,۶	۵۶,۳	۴۸,۴
محصولات صنایع شیمیایی	۴۵۵	۲۰۰,۳	۱,۱	۰,۵	-۲,۹	-۳۱,۳
جمع ده قلم عمده وارداتی	۱۳۸۳۰,۵	۱۸۴۸۰,۵	۳۳,۴	۴۳,۸	۲۱,۵	۳۶,۷
سایر کالاها از سایر کمرکات	۲۷۵۵۹,۷	۲۳۷۱۴,۳	۶۶,۶	۵۶,۲	-۲,۸	۱۴,۴
جمع کل	۴۱۳۹۰,۳	۴۲۱۹۴,۸	۱۰۰	۱۰۰	۴,۱	۲۳,۲

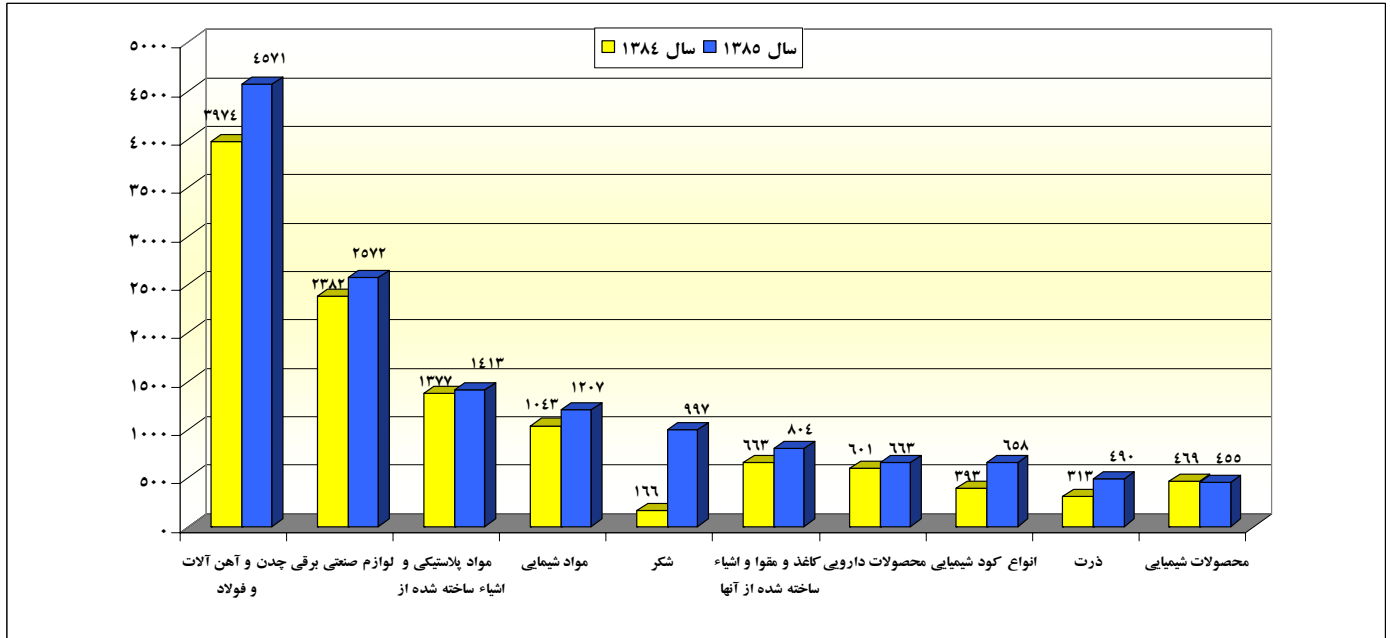
مجموع سهم ده قلم فوق الذکر در سال ۱۳۸۵ حدود ۳۳,۴ درصد از کل ارزش و ۴۳,۸ درصد از کل وزن واردات کالا می باشد، این در حالی است که در سال ۱۳۸۴ مجموع سهم ده قلم یاد شده ۲۸,۶ درصد از کل ارزش و ۳۹,۵ درصد از کل وزن واردات بوده است.

واردات این اقلام در مدت مذکور نسبت به مدت زمان مشابه در سال قبل از لحاظ ارزشی حدود ۲۱,۵ درصد و از لحاظ وزنی حدود ۳۶,۷ درصد افزایش پیدا کرده است.

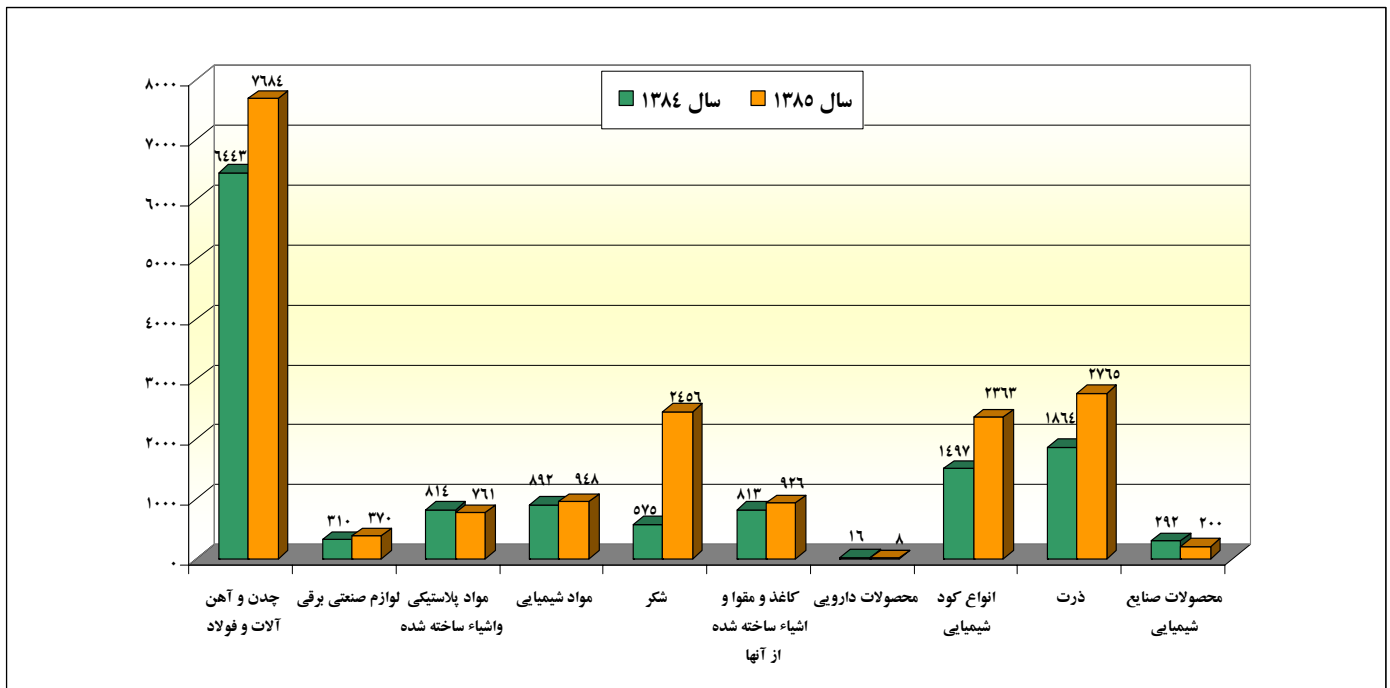
نمودار ۲۵: ده قلم عمده وارداتی در سال ۱۳۸۵ و مقایسه آن با مدت زمان مشابه در سال قبل از لحاظ ارزش

(ارزش: میلیون دلار)

نمودار ۲۶: ده قلم عمده وارداتی در سال ۱۳۸۵ و مقایسه آن با مدت زمان مشابه در سال قبل از لحاظ وزن

(وزن: هزار تن)

جدول ۲۵: ده گمرک عمده با بیشترین میزان واردات در سال ۱۳۸۵

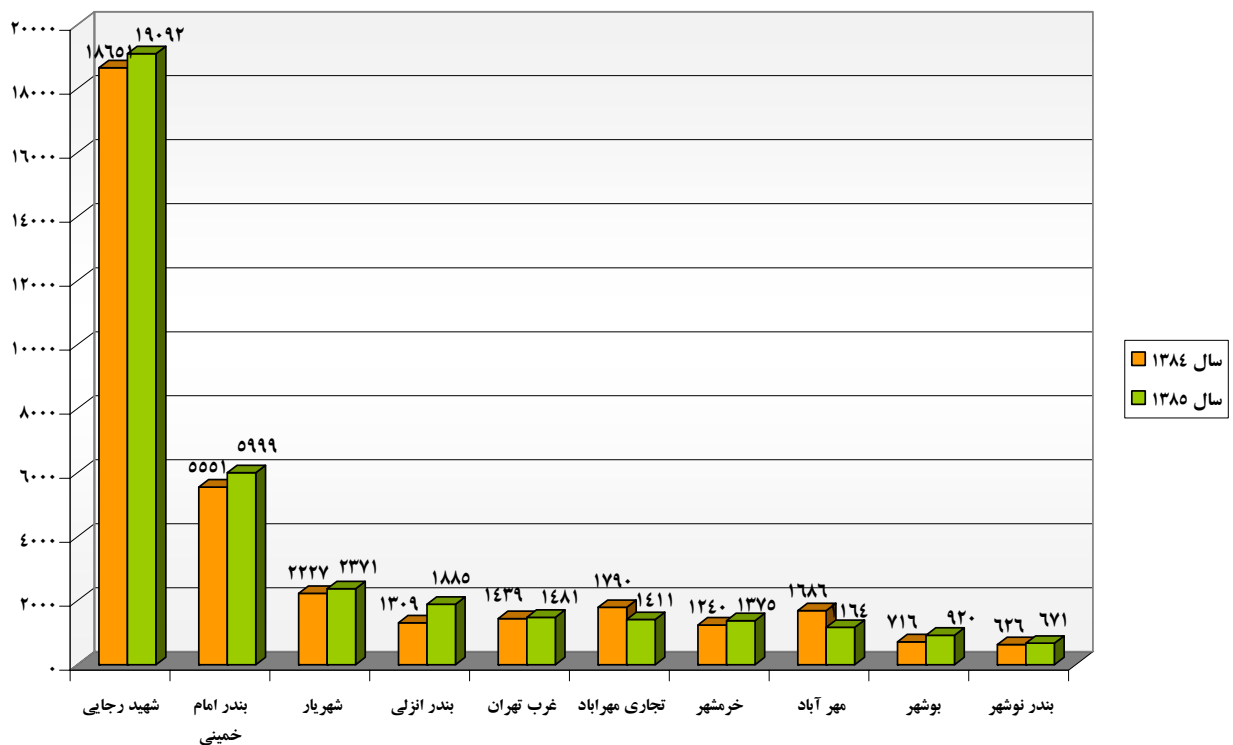
درصد تغییرات	سال ۱۳۸۴	سال ۱۳۸۵	نام گمرک	ردیف
	ارزش (میلیون دلار)	ارزش (میلیون دلار)		
۲,۴	۱۸۶۵۱	۱۹۰۹۲	شهید رجایی	۱
۸,۱	۵۵۵۱	۵۹۹۹	بندر امام خمینی	۲
۶,۴	۲۲۲۷	۲۳۷۱	شهریار	۳
۴۴,۱	۱۳۰۹	۱۸۸۵	بندر انزلی	۴
۲,۹	۱۴۳۹	۱۴۸۱	غرب تهران	۵
-۲۱,۲	۱۷۹۰	۱۴۱۱	تجاری مهاباد	۶
۱۰,۹	۱۲۴۰	۱۳۷۵	خرمشهر	۷
-۳۰,۹	۱۶۸۶	۱۱۶۴	مهر آباد	۸
۲۸,۵	۷۱۶	۹۲۰	بوشهر	۹
۷,۳	۶۲۶	۶۷۱	بندر نوشهر	۱۰
۳,۲	۳۵۲۳۵	۳۶۳۶۹	جمع	

ماخذ: آمار بازرگانی خارجی گمرک ج.ا.ایران

ده گمرک مذکور سهمی در حدود ۸۸ درصد از کل واردات کشور را در سال ۱۳۸۵ به خود اختصاص داده است.

نمودار ۲۷: میزان واردات از ده بندر عمده که بیشترین میزان واردات را داشته اند

(ارزش: میلیون دلار)

جدول ۲۶: واردات به تفکیک گروه کالایی در سال ۱۳۸۵

گروههای مختلف کالایی	ارزش میلیون دلار	وزن (هزار تن)	سهم ارزشی %	سهم وزنی %
حیوانات زنده و محصولات حیوانی	۳۱۴	۱۵۵	۰,۸	۰,۴
محصولات نباتی	۱۹۱۱	۷۵۴۰	۴,۶	۱۷,۹
چربیها و روغنهای حیوانی	۶۸۹	۱۲۴۳	۱,۷	۲,۹
محصولات صنایع غذایی	۱۸۵۶	۴۱۰۱	۴,۵	۹,۷
محصولات معدنی	۵۴۲۵	۱۰۹۲۵	۱۳,۱	۲۵,۹
محصولات شیمیایی	۳۵۰۴	۴۲۵۹	۸,۵	۱۰,۱
مواد پلاستیکی	۱۹۲۷	۱۰۱۰	۴,۷	۲,۴
پوست و چرم	۱۰,۷	۹,۶	۰,۰	۰,۰
چوب و اشیاء چوبی	۲۳۳	۷۵	۰,۶	۰,۲
خمیر چوب یا سایر مواد الیاف	۹۱۴	۱۰۲۹	۲,۲	۲,۴
مواد نساجی	۹۸۸	۴۸۷	۲,۴	۱,۲
کفش و کلاه	۱۱,۷	۶,۵	۰,۰	۰,۰
مصنوعات از سنگ	۳۱۷	۳۷۸	۰,۸	۰,۹
مروارید و پرورده	۱۲۳,۵	۰,۹	۰,۳	۰,۰
فلزات معمولی	۶۹۶۹,۶	۹۱۲۳	۱۶,۸	۲۱,۶
ماشین الات و وسایل مکانیکی	۱۱۰۲۶,۷	۱۲۲۳	۲۶,۶	۲,۹
وسایط نقلیه	۱۸۶۲	۳۳۳	۴,۵	۰,۸
آلات و دستگاههای اپتیک و عکاسی	۸۵۴,۵	۲۸	۲,۱	۰,۱
کالاها و مصنوعات	۱۷۴	۸۷	۰,۴	۰,۲
سایر کالا	۲۰۲۲	۲۲۹	۴,۹	۰,۵

۲۴- بزرگترین شرکای تجاری ایران از لحاظ ارزش واردات در سال ۱۳۸۵

در سال ۱۳۸۵ ارزش واردات کالا از کشورهای برابر با ۴۱,۳ میلیارد دلار بوده ، که از این میان بیشترین میزان واردات کالا از کشور امارات متحده عربی و به ارزش ۹,۳ میلیارد دلار بوده است که در حدود ۲۱ درصد نسبت به سال ۱۳۸۴ رشد داشته است. به این ترتیب تراز بازرگانی ایران با کشور امارات طی چند سال گذشته همواره منفی و به نفع امارات است.

کشور آلمان با ۱۲ درصد سهم از کل واردات کشور، دومین شریک بزرگ تجاری ایران از لحاظ ارزش واردات پس از امارات در سال ۱۳۸۵ بوده و واردات ایران از این کشور با ۳ درصد کاهش نسبت به سال ۱۳۸۵، به ۵ میلیارد دلار رسیده است. تراز بازرگانی ایران با آلمان در سال ۱۳۸۵ همچون سال قبل منفی و به نفع آلمان است. سومین شریک تجاری ایران از لحاظ ارزش واردات در سال ۱۳۸۵ کشور چین است که واردات ایران از کشور مذکور با ۳۶ درصد رشد نسبت به سال قبل به رقم ۲,۹ میلیارد دلار رسید است. تراز بازرگانی ایران با چین همچون سال قبل منفی و به نفع این کشور است.

در سال ۱۳۸۵ کشور ایران به ۱۵۱ کشور جهان واردات داشته و از نظر تنوع اقلام وارداتی بر اساس تعرفه HS (سیستم هماهنگ شده توصیف و کد گذاری کالا) در حدود ۵۸۵۸ نوع کالا وارد کشور شده است.

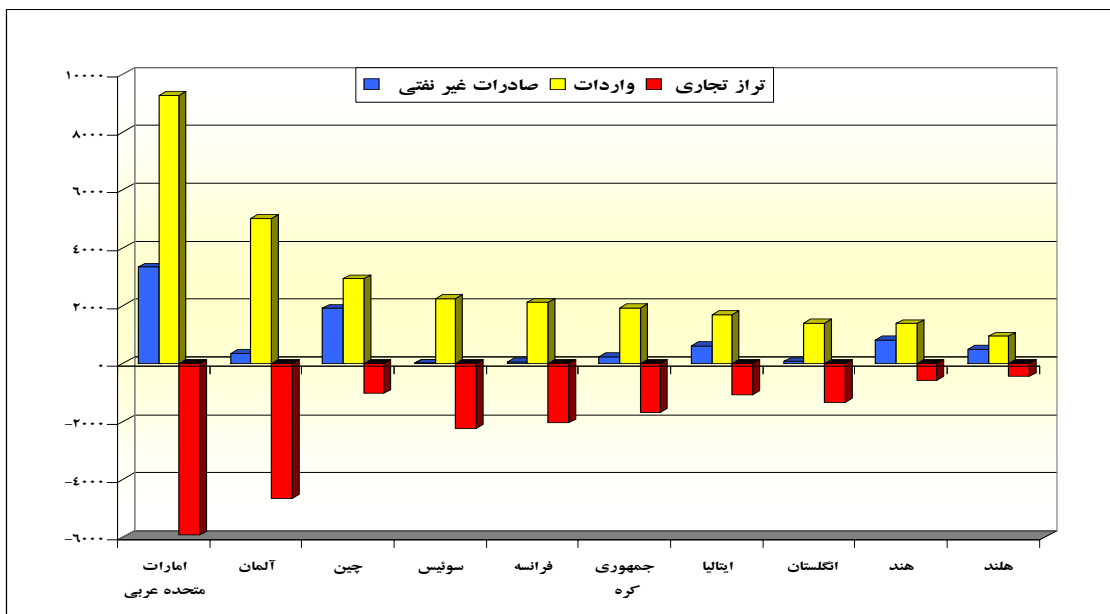
جدول ۲۷: تراز تجاری غیر نفتی ج.ا.ایران با ده شریک عمده تجاری کشور به ترتیب ارزش واردات در سال ۱۳۸۵
ارزش: میلیون دلار

ردیف	نام کشورها	صادرات غیر نفتی	واردات	تراز بازرگانی	درصد سهم از کل واردات
۱	امارات متحده عربی	۲۵۴۵	۹۲۵۹	-۶۷۱۴	۲۲,۴
۲	آلمان	۳۵۲	۵۰۰۸	-۴۶۵۶	۱۲,۱
۳	چین	۱۷۲۳	۲۹۳۶	-۱۲۱۳	۷,۱
۴	سوئیس	۲۰	۲۲۵۵	-۲۲۳۵	۵,۴
۵	فرانسه	۶۸	۲۱۱۳	-۲۰۴۵	۵,۱
۶	جمهوری کره	۲۳۳	۱۹۲۶	-۱۶۹۳	۴,۷
۷	ایتالیا	۶۲۲	۱۶۸۸	-۱۰۶۶	۴,۱
۸	انگلستان	۷۴	۱۴۰۴	-۱۳۳۰	۳,۴
۹	هند	۷۷۵	۱۳۹۴	-۶۱۹	۳,۴
۱۰	هلند	۳۴۱	۹۴۹	-۶۰۸	۲,۳
	جمع ده کشور	۶۷۵۳	۲۸۹۳۲	-۹۵۴۷,۸	۶۹,۹

ماخذ: آمار کارشناسی نشده گمرک ج.ا.ایران

ده کشور مذکور سهمی در حدود ۶۹,۹ درصد از کل واردات کشور را در سال ۱۳۸۵ به خود اختصاص داده اند.

نمودار ۲۸: تراز تجاری غیر نفتی ج.ا.ایران با ده شریک عمده تجاری کشور به ترتیب ارزش واردات در سال ۱۳۸۵

۲۵- ثبت سفارش واردات کالا در سال ۱۳۸۵

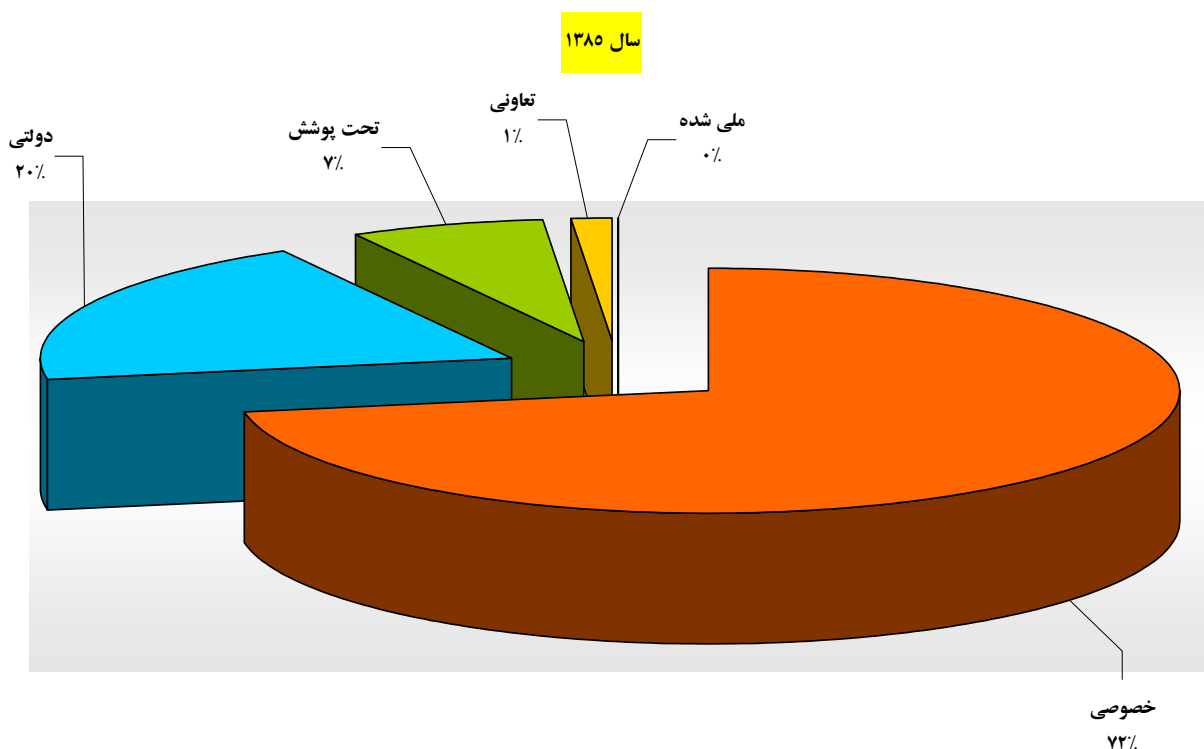
ارزش ثبت سفارش واردات کالا در سال ۱۳۸۵ معادل ۳۳,۷ میلیارد دلار بوده است، که بخش خصوصی با سهمی معادل ۷۲,۳۱ درصد بیشترین میزان ثبت سفارش کالا را در سال ۱۳۸۵ به خود اختصاص داده است. بخشهای دولتی و تحت پوشش رتبه های دوم و سوم را از لحاظ ارزش ثبت سفارش واردات دارا بوده اند.

جدول ۲۸: سهم بخشهای عمده واردکننده به تفکیک مالکیت طی سالهای ۸۵-۱۳۸۴
ارزش: میلیون دلار

سال ۱۳۸۴		سال ۱۳۸۵		مالکیت
درصد سهم	ارزش	درصد سهم	ارزش	
۶۵/۶	۱۹۹۰۳	۷۲,۳۱	۲۴۳۸۶,۹	خصوصی
۲۵/۸	۷۸۱۵	۱۹,۶۴	۶۶۲۲,۷	دولتی
۷/۹	۲۳۹۳	۶,۷۹	۲۲۸۹,۶	تحت پوشش
۰/۶	۱۶۵	۱,۱۷	۳۹۴,۳	تعاونی
۰/۱	۴۳	۰,۰۹	۳۰,۸	ملی شده
۱۰۰	۳۰۳۱۹	۱۰۰	۳۳۷۲۴,۳	جمع

ماخذ: آمار ثبت سفارش

نمودار ۲۹: درصد سهم ثبت سفارش واردات کالا به تفکیک مالکیت طی سال ۱۳۸۵

جدول ۲۹: ده قلم عمده ثبت سفارشات واردات طی سال ۱۳۸۵

ردیف	شرح کالا	ارزش (میلیون دلار)	مقدار
۱	لوله درزدار فشار قوی	۱۰۱۳	۰۹۶۵۶۷,۶۲ متر ۶۸۶۹۹۳ کیلوگرم
۲	انواع قطعات منفصله انواع سواریها	۹۰۹	-
۳	شکر تصفیه شده	۸۲۳	۲۰۳۰۱۹۴ تن ۷۱۷۲۴۹۷۸,۸۴ کیلوگرم
۴	بلیت فولادی-شمش کوچک	۷۴۳	۱۱۴۲۹۱۳۲,۱۶ تن ۱۶۵۶۳۱۲۴۰ کیلوگرم ۷۶۶۴۷ عدد
۵	شکر تصفیه نشده	۶۹۶	۱۸۶۵۸۷۵ تن ۲۷۸۶۷۷۲۰ کیلوگرم
۶	میله گرد فولادی گرم نورد شده اجدار	۵۶۸	۱۴۳۴۴۵۰,۴۴ تن ۵۷۶۵۵۸۲۴ کیلوگرم
۷	سیگار	۵۴۴	۳۹۰۲۷۸۴۰۰۰۰ نخ
۸	پلی آمید-۶	۵۰۴	۳۶۵۴,۴۲ تن ۴۴۶۰۳۶۳,۵۰ کیلوگرم ۲۰۰۰۰ عدد و ۴۰ رول
۹	سایر لوازم غیر مذکور برای سایر انواع سواریها و وانتها	۴۹۴	-
۱۰	دستگاههای غیر مذکور برای عمل آوردن مواد با تغییر درجه حرارت	۴۳۹	-

ماخذ: آمار ثبت سفارش

۲۶- واردات به تفکیک گروه بندی طی سال ۱۳۸۵

در سال ۱۳۸۵ بیشترین ارزش واردات کشور به تفکیک گروه بندی به کشورهای عضو اتحادیه اروپا صورت پذیرفته است. کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس و اکو رتبه های دوم و سوم را از لحاظ ارزش واردات به خود اختصاص داده اند.

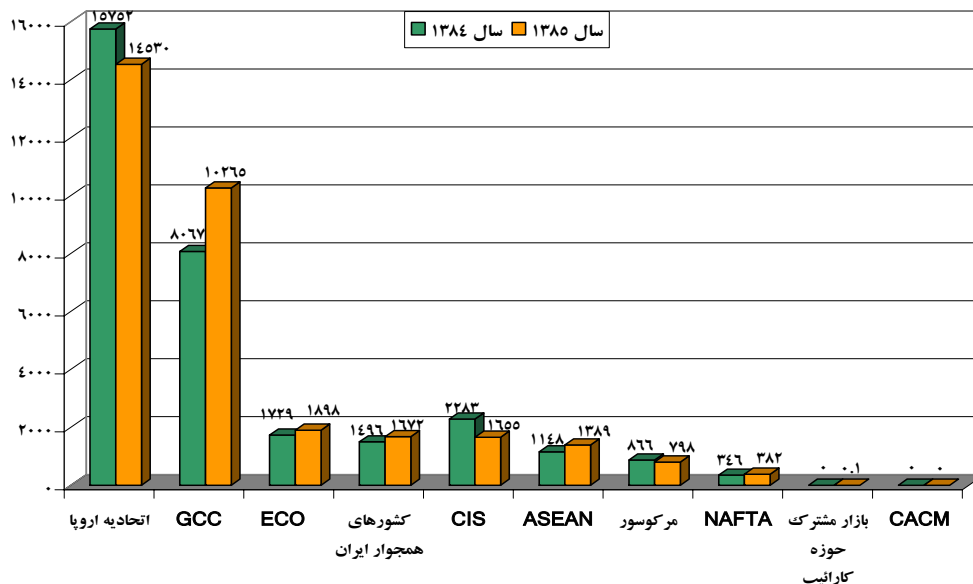
جدول ۳۰: آمار واردات غیرنفتی به تفکیک گروه بندی طی سالهای ۸۵ - ۱۳۸۴

ارزش: میلیون دلار وزن: هزار تن

درصد تغییرات		سال ۱۳۸۴		سال ۱۳۸۵		نام گروه
وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	
۱۱,۵	۱۱,۸	۲۱۳۱	۱۴۹۶	۲۳۷۵	۱۶۷۲	کشورهای همجوار ایران
۵۳۷,۲	۱۰,۴	۱۲۹	۳۴۶	۸۲۲	۳۸۲	کشورهای عضو تجارت آزاد آمریکای شمالی NAFTA
-۲۳,۷	-۷,۹	۲۱۸۲	۸۶۶	۱۶۶۵	۷۹۸	مرکوسور
-۳۹,۴	-۲۷,۵	۵۲۵۴	۲۲۸۳	۳۱۸۶	۱۶۵۵	کشورهای مستقل مشترک المنافع CIS
۳۷,۳	۲۷,۲	۸۶۷۳	۸۰۶۷	۱۱۹۱۰	۱۰۲۶۵	کشورهای عضو همکاری خلیج فارس GCC
۳۱,۸	۲۱,۰	۱۴۴۸	۱۱۴۸	۱۹۰۸	۱۳۸۹	کشورهای عضو همکاری جنوب شرق آسیا ASEAN
۱۵,۱	۹,۸	۲۶۷۹	۱۷۲۹	۳۰۸۳	۱۸۹۸	سازمان همکاری اقتصادی اکو ECO
۰	۰	۰	۰	۰,۲	۰,۱	بازار مشترک حوزه کارائیب
۰	۰	۳,۴	۱	۰	۰	بازار مشترک آمریکای مرکزی CACM
۷۳,۷	-۹۰,۸	۷۱۶۵	۱۵۷۵۲	۸۶۹۳	۱۴۵۳۰	اتحادیه اروپا

ماخذ: آمار مقدماتی گمرک ج.ا.ایران

نمودار ۳۰: مقایسه ارزش صادرات کالاهای غیر نفتی به تفکیک گروه بندی طی سالهای ۸۵ - ۱۳۸۴
ارزش: میلیون دلار

از بین کشورهای عضو اتحادیه اروپا، آلمان با ۱۲,۱ درصد از سهم کل واردات از لحاظ ارزشی بزرگترین بازار ایران در سال ۱۳۸۵ بوده و کشورهای، فرانسه (۵,۲ درصد)، ایتالیا (۴,۲ درصد) به ترتیب، رتبه های بعدی را از لحاظ ارزش واردات در بین کشورهای عضو این شورا به خود اختصاص داده اند.

اقلام عمده واردات از آلمان شامل:

لوله از آهن یا فولاد، آهن یا فولاد تخت نورد شده، شمش از آهن و فولاد غیر ممزوج، ماشین های خرد کردن یا سائیدن خاک، ماشین آلات و دستگاه ها برای فرآوری خاک و مصالح.

اقلام عمده واردات از فرانسه شامل:

قطعات منفصله جهت تولید خودرو، بنزین، لوله از آهن و فولاد، قطعات خودرو.

اقلام عمده واردات از مقصد ایتالیا شامل:

انواع ماشینهای نورد گرم یا سرد، ماشین آلات و دستگاه ها برای فرآوری خاک، قطعات توربین های گازی، ماشین ها و دستگاه های مکانیکی، ماشین های ابزار برای کار روی سنگ.

۲۷- واردات به تفکیک قاره ها طی سال ۱۳۸۵

در سال ۱۳۸۵ بیشترین ارزش واردات کشور از قاره آسیا به ارزش ۲۱.۸ میلیارد دلار و سهم ارزشی ۵۳ درصد صورت پذیرفته است.

قاره های اروپا و آمریکا هر یک به ترتیب با سهم ارزشی ۴۱ درصد و ۳ درصد رتبه های دوم و سوم را از لحاظ ارزش واردات به خود اختصاص داده اند.

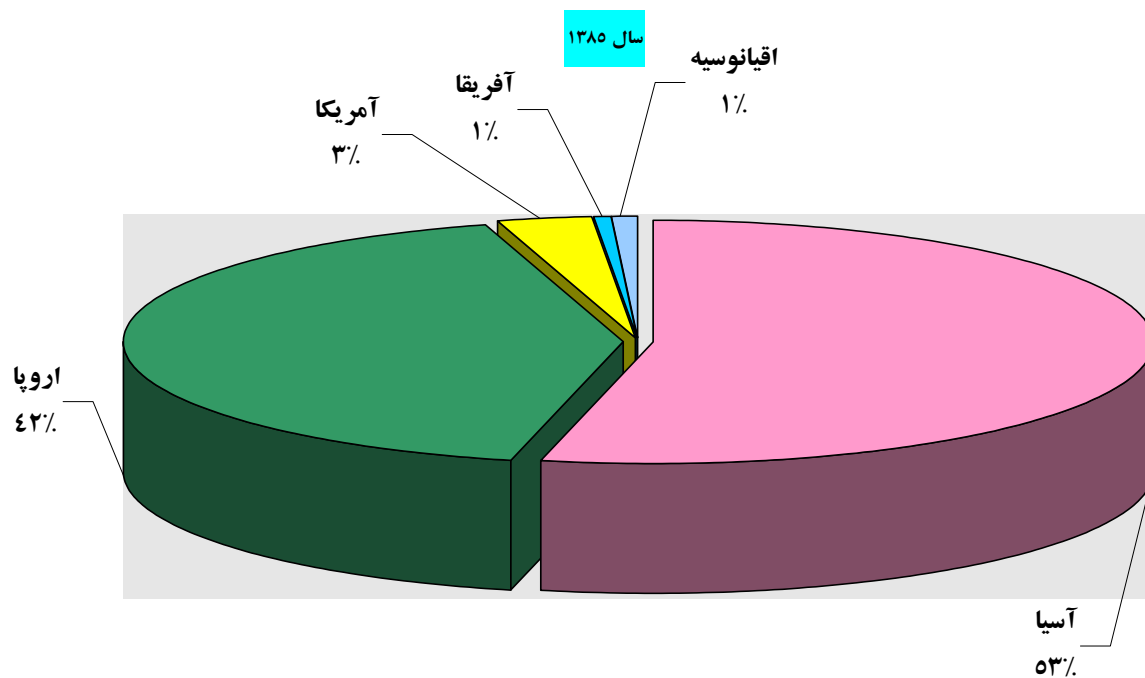
جدول ۳۱: آمار واردات کالا به تفکیک قاره ها طی سالهای ۸۵-۱۳۸۴

ارزش: میلیون دلار وزن: هزار تن

نام گروه	سال ۱۳۸۵		سال ۱۳۸۴		درصد تغییرات	
	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن
آسیا	۲۱۸۲۳	۲۳۹۶۳	۱۹۲۴۹	۲۱۳۲۶	۱۳,۴	۱۲,۴
اروپا	۱۷۰۹۱	۱۳۹۳۷	۱۷۷۴۵	۱۰۲۳۰	-۳,۷	۳۶,۲
آمریکا	۱۱۹۸	۲۵۲۳	۱۲۲۷	۲۳۳۹	-۲,۴	۷,۹
آفریقا	۲۹۸	۷۴۵	۲۱۶	۶۵۴	۳۸	۱۳,۹
اقیانوسیه	۲۸۶	۱۱۸۴	۱۴۶	۵۸۹	۹۵,۹	۱۰,۱

ماخذ: آمار مقدماتی گمرک ج.ا.ایران

نمودار ۳۱: درصد سهم ارزشی صادرات کالا های غیر نفتی به تفکیک قاره ها طی سال ۱۳۸۵

۲۸- آمار واردات کالا به تفکیک واسطه ای، سرمایه ای و مصرفی طی سال ۱۳۸۵

واردات کشور در سال ۱۳۸۵ با ۴٪ رشد به ۴۱ میلیارد دلار رسید که سهم کالاهای سرمایه ای از کل واردات معادل ۱۹,۳٪، کالاهای واسطه ای ۶۱,۵٪ و کالاهای مصرفی ۱۹,۲٪ بوده است. بیش از ۸۰٪ واردات کشور را کالاهای واسطه ای و سرمایه ای تشکیل می دهد. ورود کالاهای واسطه ای و سرمایه ای را عمدتاً ماشین آلات، تجهیزات و مواد اولیه صنایع مختلف تشکیل می دهد که این امر جهت توسعه و بهبود تولیدات داخلی، افزایش اشتغال و در نتیجه توسعه صادرات نقش بسیار موثری دارد.

جدول ۳۲: آمار واردات به تفکیک کالاهای واسطه ای، سرمایه ای و مصرفی طی سالهای ۸۵-۱۳۸۴

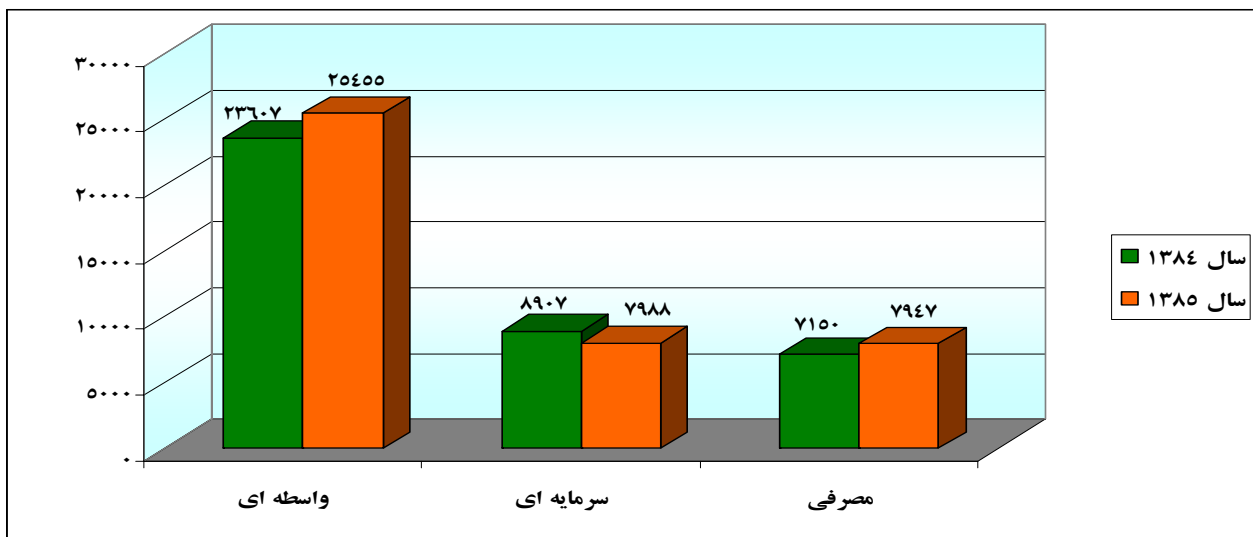
ارزش: میلیون دلار

نام گروه	سال ۱۳۸۵		سال ۱۳۸۴	
	ارزش	درصد سهم	ارزش	درصد سهم
واسطه ای	۲۵۴۵۵	۶۱,۵	۲۳۶۰۷	۵۹,۵
سرمایه ای	۷۹۸۸	۱۹,۳	۸۹۰۷	۲۲,۵
مصرفی	۷۹۴۷	۱۹,۲	۷۱۵۰	۱۸
جمع	۴۱۳۹۰	۱۰۰	۳۹۶۶۴	۱۰۰

* آمار مربوط به واردات کالا به تفکیک گروه بندی بصورت برآوردی محاسبه گردیده است.

نمودار ۳۲: مقایسه ارزش واردات به تفکیک کالاهای واسطه ای، سرمایه ای و مصرفی طی سالهای ۸۵-۱۳۸۴

ارزش: میلیون دلار

۲۹- منابع

- ۱- آمار بازرگانی خارجی کشور
- ۲- آمار کارشناسی نشده گمرک ج.ا.ایران
- ۳- آمار کارشناسی شده گمرک ج.ا.ایران
- ۴- دفتر توسعه صادرات کالا و خدمات
- ۵- سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران
- ۶- سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای